

II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 10. mája 2007

o štátnej pomoci C 2/06 (ex N 405/05), ktorú Grécko plánuje implementovať v prospech schémy dobrovoľného odchodu do dôchodku spoločnosti OTE

[oznámené pod číslom K(2007) 1436]

(Iba znenie v gréckom jazyku je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2008/722/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

ďalšie informácie doporučeným listom z 9. novembra 2005. Dňa 22. decembra 2005 grécke orgány doplnili uvedenú odpoveď o dodatočné informácie.

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po výzve zainteresovaných strán na predloženie pripomienok v zmysle uvedených ustanovení ⁽¹⁾ a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

(3) Komisia informovala Grécko listom z 8. februára 2006 o rozhodnutí začať vzhľadom na dané opatrenie konanie stanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES a požiadala o poskytnutie informácií k mnohým otázkam.

(4) Rozhodnutie Komisie začať konanie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽²⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky.

I. POSTUP

(1) Grécke orgány oznámili doporučeným listom z 11. augusta 2005 plánovaný finančný príspevok gréckeho štátu na schému dobrovoľného predčasného odchodu do dôchodku, ktorú ponúka spoločnosť OTE niektorým kategóriám svojich zamestnancov.

(2) Komisia požiadala listom z 23. septembra 2005 o dodatočné informácie týkajúce sa oznámeného opatrenia. Grécke orgány po tom, ako boli požiadané a ako im bolo udelené predĺženie, predložili Komisii

(5) Grécko predložilo svoje pripomienky a informácie požadované na základe uvedeného rozhodnutia 3. mája 2006. Ďalšie informácie boli predložené 14. júla 2006, 2. augusta 2006 a 3., 5., 6. a 9. októbra 2006.

(6) Komisia dostala 31. júla 2006 pripomienky od jednej zainteresovanej strany, ktorá požiadala o zachovanie anonymity, a predložila ich Grécku, ktorému sa poskytla možnosť odpovedať.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 151, 29.6.2006, s. 2.

⁽²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

- (7) Grécko odpovedalo 18. októbra 2006 na pripomienky, ktoré predložila uvedená zainteresovaná strana. Komisia zaslala so súhlasom Grécka uvedenú odpoveď zainteresovanej strane.

II. PODROBNÝ OPIS POMOCI

1. Príjemca

- (8) Helénska telekomunikačná organizácia (OTE) bola založená v roku 1949 a je akciovou spoločnosťou kótovanou na burze cenných papierov v Aténach a na burzách cenných papierov v New Yorku (NYSE) a v Londýne (LSE).
- (9) Spoločnosť OTE bola do úplnej liberalizácie gréckeho telekomunikačného trhu 1. januára 2001 jediným poskytovateľom pevných hlasových služieb a telekomunikačných sietí v Grécku vrátane miestnych, diaľkových a medzinárodných komunikačných služieb. Dnes je OTE prítomná takmer vo všetkých segmentoch širšieho trhu elektronickej komunikácie (pevná, mobilná, internetová, námorná a satelitná komunikácia) ako sieťový operátor a aj poskytovateľ služieb.
- (10) Po úplnej liberalizácii v januári 2001 a následnom vstupe alternatívnych operátorov o oblasti elektronickej komunikácie na trh sa trhovú podiel OTE v prípade (pevných) hlasových hovorov postupne znížil z 94 % v roku 2002 na 73 % na konci roku 2005⁽³⁾. Podobne pokles trhového podielu a aj širšie technologické trendy, ako je nahrádzanie pevnej siete mobilnou, tiež viedli k poklesu stálych príjmov OTE z približne 3,4 mld. EUR v roku 2001 na približne 2,6 mld. EUR v roku 2005. Poklesu príjmov nezodpovedal pokles prevádzkových nákladov a spoločnosť v roku 2004 zaznamenala prvýkrát vo svojej histórii čistú prevádzkovú stratu. Napriek tomu OTE v súčasnosti zostáva vedúcim operátorom v oblasti poskytovania pevných hlasových služieb a má takmer monopolné postavenie, pretože je jediným poskytovateľom prístupu k sieti na trhu pevných sietí⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Pozri výročnú správu OTE za rok 2005, na http://www.ote.gr/english/investorrelations/Files/OteAnnualReport05English_Final.pdf

⁽⁴⁾ Podľa poslednej správy Komisie o implementácii „bolo v septembri 2005 v oblasti pevných hlasových volaní oprávnených 24 operátorov, z ktorých 13 komerčne ponúkalo pevné hlasové telefónne služby cez prenajatú alebo vlastnú sieť. V tomto počte je zahrnutá spoločnosť už pôsobiaca na trhu, avšak nie operátori, ktorí pôsobia ako distribútori alebo poskytovatelia predplatených služieb. Hoci je spoločnosť už pôsobiaca na trhu stále silná na trhu pevných sietí, konkurenčná súťaž sa rozvinula vo väčšom rozsahu, čo sa odrazilo v skutočnosti, že trhovú podiel v prípade retailových príjmov už pôsobiaceho subjektu klesol z 85 % v decembri 2003 na 76 % v decembri 2004, pričom existovali traja dodatoční operátori, ktorí spolu s už pôsobiacim subjektom dosiahli podiel 90 % trhu“; pozri prílohu k oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Regulačia a trhu európskych elektronickej komunikácii 2005 (11. správa) KOM(2006) 68 v konečnom znení, s. 120, http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/annualreports/11threport/sec_2006_193-vol1.pdf

- (11) Liberalizáciu trhu elektronickej komunikácie v Grécku 1. januára 2001 nesprievádzala úplná privatizácia OTE. V čase oznámenia vlastnil grécky štát 38 % akciového kapitálu spoločnosti, pričom zostávajúci kapitál vlastnili grécki inštitucionálni investori (12 %), medzinárodní investori (29 %), spoločnosť Hellenic Exchangeable Finance S.C.A. (11 %) a všeobecná verejnosť (10 %). Spoločnosť Hellenic Exchangeable Finance S.C.A. v auguste 2005 prostredníctvom transakcie s prevoditeľnými dlhopismi predala svoj 11 % podiel v OTE gréckemu štátu. Grécky štát predal 7. septembra 2005 podiel vo výške 10 %, čím sa jeho účasť v OTE znížila na 38,7 %.

- (12) Napriek úplnej liberalizácii trhu a jeho čiastočnej privatizácii OTE však naďalej podlieha právnym predpisom a dohodám s odborovými zväzmi, ktoré boli prijaté pred liberalizáciou. V dôsledku toho právny rámec uplatňovaný na OTE vykazuje v porovnaní s bežnými právnymi predpismi platnými pre jej konkurentov viaceré osobitosti. Najmä a) zamestnanci OTE majú *de facto* trvalé postavenie⁽⁵⁾ a b) OTE znáša dodatočné pracovné náklady, a to vyššie príspevky zamestnávateľa a zamestnancov na sociálne zabezpečenie, vyššie mzdy pre zamestnancov s nižšou kvalifikáciou a vyššie kompenzačné platby v prípade odchodu do dôchodku. Hlavné aspekty úprav v oblasti pracovného práva uplatňované na OTE sú uvedené v odôvodneniach 13 až 18.

2. Úpravy v oblasti pracovného práva uplatňované na OTE

- (13) OTE dodnes naďalej podlieha mnohým osobitným právnym predpisom a „kolektívnym zamestnaneckým dohodám“, ktoré boli prijaté pred liberalizáciou v roku 2001 a ktoré sa odchyľujú od súčasných pracovných právnych predpisov platných pre ostatné akciové spoločnosti v Grécku. Predovšetkým záväzky OTE voči jej zamestnancom sa riadia a) gréckym zákonom o zamestnanosti, b) kolektívnymi zamestnaneckými dohodami vyjednanými medzi OTE a odborovým zväzom zamestnancov (OME – OTE), najmä pred liberalizáciou trhu, a c) všeobecným zamestnaneckým štatútom (ďalej len „VZŠ“).
- (14) Pracovné právne predpisy uplatňované na OTE sa v porovnaní s bežnými pravidlami vyznačujú viacerými osobitosťami.

⁽⁵⁾ Zabezpečenie pracovného miesta, ktoré majú zamestnanci OTE v dôsledku ich trvalého postavenia vyplýva z článku 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 2257/94, ktorým sa ratifikuje všeobecný zamestnanecký štatút OTE. OTE podľa článkov 2 a 17 štatútu nemôže jednostranne vypovedať pracovnú zmluvu. To znamená, že OTE nemôže slobodne pôsobiť na trhu na základe rozhodnutia, ktorí zamestnanci musia odísť, alebo ich donútenia jednostranne odísť po tom, ako sa im ponúkla zákonná kompenzácia.

- (15) Po prvé všetci jeho zamestnanci majú *de facto* takmer trvalé postavenie. V článkoch 2 a 17 VZŠ sa stanovuje, že OTE nemôže jednostranne vypovedať pracovnú zmluvu s cieľom znížiť počet zamestnancov. Podľa gréckeho zákona č. 2257/1994 majú ustanovenia VZŠ OTE rovnaký záväzný účinok ako akýkoľvek iný grécky zákon. V dôsledku toho sa postavenie zamestnancov OTE nemôže zmeniť bez ich súhlasu a schválenia právnych predpisov, ktoré to umožňujú.
- (16) Po druhé OTE musí platiť príspevky na sociálne zabezpečenie za zamestnancov prijatých pred 31. decembrom 1992⁽⁶⁾ pri sadzbách, ktoré sú vyššie ako sadzby stanovené na základe všeobecne platných právnych predpisov v oblasti práce a sociálnych vecí. V prípade OTE sú príspevky zamestnávateľa vo výške 25 % a zamestnanca 11 %, pričom príspevky v súkromnom sektore dosahujú iba 13,33 % v prvom prípade a 6,67 % v druhom prípade. V prípade zamestnancov prijatých po 1. januári 1993 sú príspevky na sociálne zabezpečenie podobné ako príspevky v súkromnom sektore.
- (17) Po tretie na základe súčasného VZŠ sa zakazuje zvýšenie mzdy na základe zváženia iných skutočností ako formálnych kvalifikácií zamestnanca a dĺžky pracovného pomeru v spoločnosti. OTE tak nemôže zvýšiť mzdy na základe produktivity zamestnanca a/alebo dosiahnutých výsledkov. Na základe predchádzajúcich dohôd s odborovými zväzmi majú novoprijatí zamestnanci vyššie nástupné platy v porovnaní so súkromným sektorom, pričom zamestnanci s praxou na riadiacich pozíciách dostávajú nižšie mzdy.
- (18) Napokon podľa platného právneho rámca musí OTE dôchodcom vyplatiť vyššie jednorazové platby. Pri odchode do dôchodku dostanú zamestnanci OTE dve jednorazové platby: a) jednorazovú sumu uloženú zákonom, ktorá zodpovedá 11,6-násobku poslednej hrubej mesačnej mzdy, a b) jednorazovú sumu dohodnutú medzi OTE a odbormi, ktorá nepresahuje 20 100 EUR, a navyše 9 hrubých mesačných platov (v porovnaní s 9,6-násobkom mesačnej mzdy v prípade súkromných spoločností).

3. Dôchodková schéma

- (19) Zamestnanci OTE sú povinní odísť do dôchodku, keď a) dosiahnu 35 plne odpracovaných rokov alebo b) dosiahnu 30 plne odpracovaných rokov a dosiahnu vek 58 rokov, alebo c) dosiahnu vek 62 rokov a splňajú minimálny zákonom stanovený počet odpracovaných rokov, a to 15 rokov alebo 4 500 pracovných dní. Tie osoby, ktoré sú oprávnené na dôchodok, ktoré však nedosiahli vek na povinný odchod do dôchodku, môžu ďalej pracovať až do jeho dosiahnutia.

⁽⁶⁾ Táto kategória zamestnancov predstavuje 84 % zamestnancov spoločnosti.

- (20) Pri odchode do dôchodku majú zamestnanci OTE nárok na dôchodok v súlade s podmienkami stanovenými v gréckych právnych predpisoch v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa uplatňujú na skupinu osobitných penzijných fondov vrátane penzijného fondu OTE. To znamená, že zamestnanci OTE majú nárok na dôchodok v plnej výške, čo znamená 80 % ich poslednej mzdy. Ich základný dôchodok vypláca verejnoprávny poistný fond pre zamestnancov OTE (TAP-OTE)⁽⁷⁾. Na základe verejnoprávnej schémy doplnkového poistenia, ktorou sa riadi „pomocný fond OTE“ sa ďalej poskytuje doplnkový dôchodok vo výške maximálne 20 % poslednej mzdy. Všeobecný dôchodok (80 %), ako aj doplnkový dôchodok (20 %) sú začlenené do zákona, a tak sú pre OTE povinné.

4. Reštrukturalizácia OTE a SDOD

- (21) Na základe štúdie, ktorá vypracovala konzultačná spoločnosť McKinsey, a s cieľom zabezpečiť dlhodobé prežitie spoločnosti OTE prijala v máji 2004 balík reštrukturalizačných opatrení, ktorého základným prvkom je schéma dobrovoľného odchodu do dôchodku (ďalej len „SDOD“). OTE sa na základe SDOD snaží o zníženie jej stálych zamestnancov a o získanie možnosti prijať nových kvalifikovaných zamestnancov, ktorí nebudú mať trvalé postavenie.
- (22) OTE v súčasnosti zamestnáva približne 16 000 osôb, ktorých miesto je zaručené. Štúdia spoločnosti McKinsey naznačila, že OTE by mohla pôsobiť a poskytovať rovnaké služby s počtom zamestnancov o približne 30 % nižším. Okrem toho sa v štúdiu zdôraznila potreba prijať kvalifikovaných zamestnancov schopných pracovať v oblasti IT, nových technológií, marketingového predaja, financií a regulačných záležitostí. Priemerný vek zamestnancov OTE (47 rokov) a skutočnosť, že iba malý podiel súčasných zamestnancov (19 %) má univerzitné alebo vysokoškolské vzdelanie ďalej zhoršuje pracovnú nepružnosť OTE.
- (23) Zrušenie trvalého postavenia súčasných zamestnancov OTE – čo by OTE mohlo umožniť zníženie počtu zamestnancov ako v akejkolvek inej spoločnosti – by podľa gréckych orgánov vyvolalo vážne právne ústavné obavy, a preto sa odložilo ako nereálna možnosť. Vzhľadom na trvalé postavenie zamestnancov OTE, ako sa v súčasnosti zachováva v právnych predpisoch, bolo zníženie počtu zamestnancov možné iba so súhlasom odborového zväzu zamestnancov (OME – OTE).

⁽⁷⁾ Hlavný penzijný fond pre zamestnancov OTE je TAP-OTE. TAP-OTE je nezávislý právny subjekt riadený verejným právom ako všetky ostatné penzijné fondy v Grécku. Má svoje vlastné predstavenstvo, správne, rozpočtové a finančné oddelenia. Kryje zamestnancov OTE a rovnako zamestnancov iných spoločností. Je rozdelený na dôchodkovú a zdravotnú divíziu. Okrem TAP-OTE existuje doplnkový fond. Doplnkový fond OTE má dve schémy, schému pomoci a schému doplnkového poistenia. Zamestnanci OTE majú nárok na dôchodok na základe gréckych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa uplatňujú na všetky verejnoprávne fondy, ako je TAP-OTE. Základný aj doplnkový dôchodok sú povinné na základe gréckeho práva.

Vzhľadom na to sa SDOD dohodla najprv medzi OTE a odborovým zväzom spoločnosti vo februári 2005, pričom závisela od schválenia právnych predpisov vo vláde, ktoré jej dajú záväzný účinok. OTE v máji 2005 taktiež uzatvorilo súběžnú kolektívnu zamestnaneckú dohodu s odborovým zväzom, na základe ktorej by už žiadni novoprijatí zamestnanci nemali výhodu z trvalého postavenia.

- (24) Príslušné právne predpisy boli schválené 14. júla 2005 (zákon č. 3371/2005) a dohoda o SDOD medzi OTE a odborovým zväzom bola uzavretá 20. júla 2005. To poskytuje právny rámec, ktorý OTE potrebovala na to, aby približne 6 000 osobám ponúkla predčasný odchod do dôchodku a zároveň na to, aby mohla prijať nových zamestnancov (približne 1 200 osôb), ktoré budú podliehať bežným pracovným právnym predpisom (t. j. bez trvalého postavenia).
- (25) Právo na predčasný odchod do dôchodku bolo poskytnuté zamestnancom, ktorí do roku 2012 dosiahnu zákonom stanovený dôchodkový vek, a to vek 58 rokov a 30 odpracovaných rokov alebo 35 plne odpracovaných rokov alebo vek 62 rokov a 15 odpracovaných rokov. Zostávajúce roky zamestnania (ďalej len „hypotetické roky“) zamestnancov, ktorí sa rozhodnú pre predčasný odchod do dôchodku, by sa uznali a títo zamestnanci by mali nárok na okamžité vyplácanie dôchodku. Uznanie maximálne ôsmich hypotetických rokov zamestnania tvorí základ výpočtu základného a doplnkového dôchodku, ako aj dvoch jednorazových dôchodkových platieb, jednej platby od OTE a jednej z doplnkového fondu.
- (26) Ostatní zamestnanci, ktorí sú blízko k dôchodku a ktorí už spĺňajú všeobecné požiadavky na plné dôchodkové práva, by mali nárok iba na jednu jednorazovú platbu v rozsahu 5 000 až 30 000 EUR⁽⁸⁾.
- (27) Podľa gréckych orgánov museli byť podmienky súčasnej SDOD štedrejšie ako pri podobných opatreniach zameraných na predčasný odchod do dôchodku v minulosti s cieľom zabezpečiť maximálne prijatie zamestnancami⁽⁹⁾.

5. Právny rámec pre SDOD a jej financovanie

- (28) Grécky parlament 14. júla 2005 po uzatvorení dohody medzi OTE a odborovými zväzmi o implementácii SDOD prijal zákon č. 3371/2005. Na základe článku 74 tohto zákona sa SDOD dáva potrebný právny účinok a stanovuje sa štátny finančný príspevok na schému.

⁽⁸⁾ Zamestnanci, ktorí už dosiahli 30 odpracovaných rokov a ktorí majú nárok na dôchodok, nebudú oprávnení na uznanie hypotetických rokov, t. j. plný dôchodok, budú mať však nárok na dodatočné stimuly.

⁽⁹⁾ Predchádzajúcu schému predčasného odchodu do dôchodku prijala iba približne 75 % zamestnancov, čo sa považovalo za veľmi nízky podiel.

- (29) Najmä na základe článku 74 zákona sa zamestnancom OTE, ktorí do 31. decembra 2012 dosiahnu zákonom stanovený dôchodkový vek, poskytla možnosť požiadať o okamžité uvoľnenie, pričom dostanú dôchodok, ktorý by dostali, ak by do toho dátumu zostali zamestnaní v OTE. Na tento účel sa zamestnancom poskytuje uznanie potrebnej hypotetickej dĺžky zamestnania so zreteľom na základný a doplnkový dôchodok. Zamestnanci majú po uvoľnení nárok na okamžité vyplácanie takto vypočítaného dôchodku.

- (30) Výdavky spojené s uznaním hypotetickej dĺžky zamestnania vzhľadom na celkové dôchodkové príspevky zamestnancov a zamestnávateľa, ako aj výdavky spôsobené dôchodkami, ktoré sú poskytované na základe TAP-OTE, bude znášať OTE a grécke orgány. Na druhej strane náklady spojené s doplnkovými dôchodkami a jednorazovú platbu znáša v plnej miere OTE.

- (31) Podľa článku 74 ods. 4 písm. a) zákona č. 3371/2005 prevedú grécke orgány 4 % akciového kapitálu OTE do TAP-OTE. Hodnota príspevku gréckeho štátu na SDOD je vypočítaná vynásobením celkového počtu akcií (490 582 879) v OTE 4 % a súčasnou hodnotou akcií OTE, kótovaných na burze cenných papierov v Aténach. Na základe zákona je minister hospodárstva a financií oprávnený podpísať zmluvy, ktoré sa týkajú uvedeného prevodu a vymedzujú práva gréckeho štátu vo vzťahu k týmto akciám, vrátane práva gréckeho štátu na spätné odkúpenie akcií, ak tak bude chcieť urobiť (kúpna opcia), ale aj povinnosti tak urobiť v prípade, že by penzijný fond potreboval hotovosť na financovanie dôchodkových dávok na základe SDOD (predajná opcia) za ich uzatváraciu cenu v deň prevodu na mimoburzovom trhu. Implementačné opatrenia a ostatné podrobnosti týkajúce sa vykonania týchto opcií sa v očakávaní hodnotenia Komisie ešte nestanovili.

6. Náklady na SDOD a hodnota finančného príspevku gréckeho štátu

- (32) V notifikácii grécke orgány vysvetlili, že náklady na SDOD založené na očakávanom odchode 6 000 zamestnancov by dosiahli výšku približne 1,5 mld. EUR, pričom by boli rozložené na obdobie siedmich rokov (t. j. od roku 2005 do roku 2012), pričom hlavné náklady prirubnú v období rokov 2005 až 2007. V roku 2005 sa očakávané náklady na schému odhadovali na približne 500 mil. EUR. Pri súčasných cenách by náklady dosiahli približne 1,2 mld. EUR⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Podľa gréckych orgánov bola čistá súčasná hodnota vypočítaná na základe diskontnej sadzby 7,83 % a odráža odhadované priemerné vážené náklady kapitálu (WACC) OTE stanovené v troch finančných analytických správach vydaných v roku 2005.

- (33) Grécke orgány Komisiu 20. decembra 2005 informovali o tom, že v požadovanej lehote platnú žiadosť o účasť na SDOD predložilo celkovo 5 525 zamestnancov, približne 90 % z pôvodne predpokladaného zníženia počtu zamestnancov. Bez ohľadu na skutočnosť, že presný počet bude známy až po úplnom spracovaní a podrobnom posúdení všetkých žiadostí, grécke orgány odhadujú, že celkové náklady na SDOD budú približne 1,1 mld. EUR (alebo približne 863 mil. EUR v čistej súčasnej hodnote).
- (34) Ako sa uviedlo, účasť gréckeho štátu má formu prevodu 4 % jeho akcií v spoločnosti do penzijného fondu TAP-OTE.
- (35) Na základe ceny akcií OTE v deň uverejnenia zákona (14. júla 2005) bola hodnota 4 % akcií, ktoré sa majú previesť zo štátu do penzijného fondu, približne 315 mil. EUR. Vzhľadom na to, že hodnota akcií sa stanoví v deň prevodu, príspevok štátu však môže byť výrazne vyšší. Od júla 2005 sa cena akcií OTE zvýšila z približne 16 EUR v júli 2005 na približne 23 EUR do polovice januára 2006 a približne 22 EUR na začiatku februára 2007.
- (38) Konkrétnejšie, štátny príspevok na SDOD by iba čiastočne kompenzoval dodatočné náklady spôsobené dvoma hlavnými typmi štrukturálnych nevýhod, ktoré sú dôsledkom minulosti OTE ako štátom vlastného monopolu: a) trvalé postavenie zamestnancov OTE takmer ako u štátnych zamestnancov, zaručené zákonom, a b) vyššie mzdy (taktiež uložené zákonom), ktoré výrazne zvyšujú celkové náklady na schému. V dôsledku toho je OTE v nevýhode oproti svojim konkurentom na nedávno liberalizovanom trhu telefonovania v pevnej sieti. Štátny príspevok tak možno považovať, že je v súlade s nedávnou judikatúrou v tejto oblasti, a najmä s rozsudkom Súdu prvej inštancie vo veci *Combust* ⁽¹¹⁾, podľa ktorého oslobodenie spoločnosti vo verejnom sektore od štrukturálnych nevýhod v porovnaní s jej konkurentmi zo súkromného sektora, ako sú tie, ktoré sú spôsobené „privilegovaným a nákladným postavením zamestnancov“, nepredstavuje štátnu pomoc.
- (39) Grécke orgány navrhli dvojfázový výpočet určený na samostatné zistenie a) finančnej záťaže kladenej na OTE trvalým postavením a b) záťaže, ktorú kladú vyššie mzdy.
- (40) Finančná záťaž, ktorú na OTE kladie trvalé postavenie, sa vypočíta porovnaním nákladov plánovanej SDOD a nákladov, ktoré by vznikli v prípade, že by OTE bola súkromnou spoločnosťou, ktorá môže prepustiť zamestnancov, pričom im ponúkne minimálnu zákonom požadovanú kompenzáciu v prípade prepustenia. Avšak vzhľadom na to, že na základe gréckych právnych predpisov podliehajú schémy masového prepúšťania predchádzajúcemu ministerskému povoleniu ⁽¹²⁾, grécke orgány sa domnievajú, že súkromná spoločnosť by tiež s najväčšou pravdepodobnosťou musela s cieľom zaviesť širokú SDOD ponúknuť štedrejšie podmienky, ako sú minimálne právne požiadavky. V tomto ohľade grécke orgány odhadujú, že súkromné spoločnosti by ponúkli odchodné 1,5- až 2,5-krát vyššie ako kompenzačné platby pri prepustení stanovené zákonom alebo v priemere dvojnásobok zákonom stanovených kompenzačných platieb pri prepúšťaní ⁽¹³⁾. V tomto prípade by dodatočné trvalé náklady na SDOD dosiahli 269 mil. EUR.

7. Tvrdenia gréckych orgánov

- (36) Grécke orgány sa domnievajú, že štátny príspevok na SDOD nepredstavuje štátnu pomoc. Pri poskytovaní financií na SDOD konal grécky štát ako súkromný investor. Okrem toho štátny príspevok iba čiastočne zbavil OTE dodatočných nákladov vyplývajúcich z SDOD v porovnaní s menej nákladnými podobnými schémami ponúkanými na základe všeobecne platných pracovných právnych predpisov a nariadení. Cieľom štátneho príspevku preto bolo iba opätovné nastolenie rovnakých podmienok, a preto nenarušuje hospodársku súťaž.
- (37) Grécke orgány zastávajú názor, že OTE je v nevýhode oproti jej konkurentom na nedávno liberalizovanom trhu volaní v pevnej sieti. Z dôvodu definitívneho postavenia zamestnancov OTE by OTE nemohlo jednostranne prepustiť zamestnancov, ale by muselo použiť dobrovoľné ponuky na prepustenie. Na to, aby boli tieto ponuky príťažlivé, OTE muselo ponúknuť svojim zamestnancom podmienky dobrovoľného prepúšťania, ktoré odrážajú ich definitívne postavenie.
- ⁽¹¹⁾ Vec T-157/01 *Dansk Busvognmænd/Komisja*, Zb. [2004], s. II-917.
- ⁽¹²⁾ V súčasnosti platné právne predpisy povoľujú prepustenie až 2 % zamestnancov s obmedzením na 30 zamestnancov za mesiac. Podľa oznámenia by bolo na rozsiahly program znižovania stavu zamestnancov potrebné udelenie osobitného povolenia ministerstva práce. V poslednom desaťročí sa žiadne takéto povolenie neudelilo a žiadna grécka súkromná spoločnosť neprijala schému masového prepúšťania v rozsahu SDOD.
- ⁽¹³⁾ V tomto smere sa grécke orgány odvolali na kompenzačný balík, ktorý pri prepúšťaní ponúkol veľký súkromný operátor Intracom, ktorý v minulosti ponúkol niektorým kategóriám svojich zamestnancov dvojnásobok zákonom stanovenej kompenzácie pri prepustení (tento koeficient sa pri vyšších mzdách postupne znižoval až na 1,4-násobok zákonnej kompenzácie pri prepustení) v kontexte schémy predčasného odchodu do dôchodku. Okrem toho daná spoločnosť údajne ponúkla iné výhody, ako sú jednorazové platby a po určitý čas rozšírené poistné krytie.

(41) Ďalej treba poznamenať, že porovnaním nákladov na SDOD OTE s nákladmi na SDOD založenej na mzdách v súkromnom sektore, ktoré sú približne o tretinu nižšie ako mzdy, ktoré vypláca OTE, grécke orgány odhadli dodatočnú mzdovú záťaž OTE na 193 mil. EUR, na základe porovnania nákladov OTE a dvojnásobkom zákonom stanovených minimálnych kompenzačných platieb pri prepúšťaní. Pri zohľadnení uvedených dodatočných nákladov v dôsledku definitívy a rovnako aj vyšších miezd celková dodatočná záťaž kladená na OTE predstavuje 462 mil. EUR, čo prekračuje štátny príspevok odhadovaný v čase oznámenia (okolo 315 mil. EUR).

(42) Grécke orgány 20. decembra 2005 predložili Komisii aktualizované výpočty založené na konečnom počte zamestnancov, ktorí požiadali o SDOD. Pri aktualizácii svojich výpočtov grécke orgány požiadali Komisiu aj o to, aby vzala do úvahy niektoré dodatočné náklady, ktoré vznikli z dôvodu nevyhnutného oneskorenia pôvodne plánovaného začatia implementácie SDOD (odložené náklady) ⁽¹⁴⁾.

III. ROZHODNUTIE ZAČAŤ KONANIE NA ZÁKLADE ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY

(43) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania vyjadrila pochybnosti týkajúce sa platnosti uvedených tvrdení gréckych orgánov z nasledujúcich dôvodov.

a) Finančný príspevok gréckeho štátu

(44) Po prvé Komisia vyslovila pochybnosti o tom, či bol finančný príspevok poskytnutý v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve, pretože žiadny iný investor v spoločnosti finančne na schému predčasného odchodu do dôchodku neprispel. Všetci investori by navyše mali rovnaké výhody z očakávaného zvýšenia hodnoty spoločnosti bez toho, aby grécky štát dostal výnos primeraný jeho príspevku. Okrem toho grécke orgány nepreukázali, že by mohli zo svojho príspevku očakávať primeraný výnos.

⁽¹⁴⁾ Podľa gréckych orgánov v dôsledku oneskorenia implementácie SDOD už niektorí zamestnanci neboli oprávnení na SDOD, pretože dosiahli zákonom stanovený dôchodkový vek. Okrem toho vzhľadom na to, že OTE bude potrebovať ďalší rok na úplnú implementáciu SDOD, OTE by stále naďalej platila (vysoké) mzdy osobám oprávneným na predčasný odchod do dôchodku. Ak sa zohľadnia tieto (odložené) náklady, celkové náklady na SDOD sa zvýšia na 1,37 mld. EUR alebo vyjadrené v čistej súčasnej hodnote približne na 1 mld. EUR.

b) Náklady na podobnú SDOD v súkromnom sektore

(45) Po druhé Komisia vyslovila pochybnosti o tom, či sa finančný príspevok gréckej vlády skutočne obmedzil na oslobodenie OTE od údajných dodatočných nákladov v porovnaní s ostatnými operátormi, ktorí ponúkajú schémy v oblasti prepúšťania/skorého odchodu do dôchodku ich zamestnancom. Komisia vyjadrila svoje pochybnosti o tom, že jediný príklad, ktorý grécke orgány predložili, podľa ktorého by bežná spoločnosť v súvislosti plánmi na dobrovoľné prepustenie ponúkla približne dvojnásobok zákonom požadovanej kompenzácie pri prepustení, by sa mohol považovať za vhodný štandard pre stanovenie bežných nákladov spoločnosti, ktorá ponúka schému predčasného odchodu do dôchodku približne 5 000 až 6 000 zamestnancom, ktorí nemajú osobitné trvalé zamestnanecké postavenie.

c) Konečné náklady na SDOD

(46) Okrem toho Komisia vyjadrila obavy, že existuje riziko, že finančný príspevok gréckeho štátu, ktorý nie je pevne stanovený, ale bude závisieť od hodnoty akcií OTE v deň skutočného prevodu, prekročí takto vypočítané údajné dodatočné náklady OTE.

d) Pracovné a iné výhody vyplývajúce z dedičstva minulosti

(47) Komisia sa tiež domnievala, že ak by sa aj dospelo k zhode v tom, že OTE znáša dodatočné náklady v dôsledku osobitného zamestnaneckého postavenia jej zamestnancov, to nevyhnutne neopodstatňuje štátny príspevok, pretože OTE by mohla mať prospech a môže naďalej získavať prospech z ostatných výhod, ktoré by mohli vyvážiť akékoľvek štrukturálne nevýhody. Tieto výhody by mohli vyplynúť z osobitného zamestnaneckého postavenia zamestnancov OTE, osobitného právneho rámca uplatňovaného na OTE alebo osobitných intervencií, ktoré znižujú pracovné náklady OTE na úroveň nižšiu ako v prípade pracovných nákladov spoločností, ktoré podliehajú všeobecne platným pracovným právnym predpisom. Poukázalo sa na možné oslobodenie OTE od príspevkov v nezamestnanosti a oslobodenie od jej dôchodkových povinností v minulosti.

(48) Napokon Komisia vyslovila pochybnosti aj o tom, či OTE získava prospech zo svojho predchádzajúceho monopolného postavenia, ktorý kompenzuje nevýhody vyplývajúce z dodatočných nákladov na SDOD, najmä pokiaľ ide o pevnú telekomunikačnú sieť.

IV. PRIPOMIENKY ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

(49) Prípomienky predložila právnická spoločnosť, ktoré taktiež požiadala o anonymitu, pretože je zapojená do sporu voči OTE v mene ostatných operátorov. Základné tvrdenia právnickej spoločnosti možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

(50) Po prvé príspevok gréckeho štátu nespĺňa požiadavky zásady súkromného investora, pretože SDOD sa nikdy nepredložila akcionárom OTE na schválenie. Grécke orgány tak nedokázali ani to, že môžu očakávať primeranú návratnosť ich uvedeného príspevku. Po druhé sa zdá, že štát každý rok pokrýva časť deficitu fondu sociálneho zabezpečenia OTE, TAP-OTE. Po tretie vzhľadom na predchádzajúce monopolné postavenie OTE právnická spoločnosť zastáva názor, že nezávislosť vnútroštátneho regulačného orgánu je porušená, pretože členov jeho rady vymenújú grécke orgány, t. j. väčšinový akcionár OTE.

(51) Podľa právnickej spoločnosti regulačný orgán ešte nevydal rozhodnutie vo veciach, ktoré sa týkajú údajných priestupkov OTE, z obavy narušenia finančnej pozície spoločnosti. OTE nepodlieha dani z reklamy („aggeliosimo“), ktorá predstavuje 20 % poplatku za uverejnenie inzerátu a ktorú všetky ostatné spoločnosti platia za reklamu v akomkoľvek médiu. Hodnota tejto podpory sa odhaduje na 20 mil. EUR ročne. Napokon prostredníctvom kontroly nad verejnou sieťou pevných línií sa OTE zapojilo do množstva protikonkurenčných a nezákonných praktík na trhoch elektronickej komunikácie, ktoré regulačný orgán neodstránil vo všetkých prípadoch.

(52) Právnická spoločnosť preto požaduje, aby pomoc podliehala podmienkam, ktorými sa riešia uvedené problémy.

V. ODPOVEĎ GRÉCKYCH ORGÁNOV

(53) Grécke orgány opätovne zopakovali ich hlavné tvrdenie, že v súlade s rozsudkom vo veci *Combus* príspevok gréckeho štátu neposkytuje OTE žiadnu hospodársku výhodu po prvé preto, že príspevok nezmierňuje bežnú záťaž na rozpočet OTE v súvislosti so zamestnanosťou, a po druhé preto, že sa vzťahuje iba na odstránenie štrukturálnej nevýhody bývalého štátneho podniku. Grécke orgány sa predovšetkým domnievajú, že trvalé postavenie zamestnancov OTE predstavuje najväčšiu záťaž pre spoločnosť a štrukturálnu prekážku jej ďalšej privatizácie⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Podľa gréckych orgánov má trvalé postavenie ďalší nepriaznivý vplyv na celkovú pracovnú štruktúru spoločnosti. Nielen mzdy zákonom stanovené na vysokej úrovni, ale aj ich štruktúra odstraňujú stimuly pre rozvoj zamestnancov a vyššiu produktivitu, pretože mzdy vzhľadom na zákonný zákaz nemôžu rásť. Navyše sa noví zamestnanci nemôžu prijať na stredné a vyššie riadiace pozície, pretože všetci novoprijatí zamestnanci sa musia zaradiť na vstupné pozície. Novoprijatí zamestnanci nemôžu prevziať žiadnu riadiacu funkciu, pretože by to narušilo kariérny postup existujúcich zamestnancov zaručený trvalým postavením. Žiadne z týchto obmedzení sa neuplatňuje na súkromných operátorov.

V prípade, že štátny príspevok nemožno opodstatniť ako kompenzáciu za štrukturálnu nevýhodu alebo považovať za splňajúci požiadavky zásady súkromného investora, príspevok by sa mohol stále považovať za zlučiteľný podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy na základe zásad vyplývajúcich z rozhodnutia vo veci *EDF*⁽¹⁶⁾ a zásad, ktoré sa uplatňujú na uviaznuté náklady v oblasti energetiky⁽¹⁷⁾.

(54) Grécke orgány vo svojej odpovedi predložili množstvo správ, ktoré vypracovali nezávislí experti, ktoré sa použili na a) výpočet a osvedčenie celkových nákladov na SDOD (KPMG vykonala audit finančných výsledkov OTE za rok 2005 a osvedčila celkové náklady na SDOD), b) výpočet nákladov na definitívnu a nákladov na vyššie mzdy zamestnancov OTE, pričom sa použila primeraná štandardná hodnota v Grécku (príslušné štúdie vypracovali CRA International a skupina Hay) a c) opise pracovného regulačného rámca v Grécku platného pre súkromné podniky vo všeobecnosti a konkrétne pre OTE (štúdia p. Levantisa, profesora pracovného práva na univerzite v Aténach). Základné tvrdenia gréckych orgánov možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

a) Potreba SDOD

(55) Grécke orgány v reakcii na pochybnosti Komisie týkajúce sa toho, či by sa na reštrukturalizáciu OTE mohli použiť iné prostriedky, zdôraznili, že v gréckej ústave sa výslovne stanovuje ochrana pracovných práv vyplývajúcich z platných kolektívnych zamestnaneckých dohôd. Povinná schéma prepúšťania, ktorá môže byť uložená zákonom s cieľom ukončiť trvalé postavenie zamestnancov OTE, by sa tak nemohla implementovať, čo by nevyhnutne viedlo k mnohým právnym sporom na základe ústavného, pracovného a sociálneho práva, čím by sa zmaril celkový cieľ reštrukturalizácie personálu OTE⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Rozhodnutie Komisie zo 16. decembra 2003 týkajúce sa štátnej pomoci, ktorú Francúzsko poskytlo spoločnosti EDF a odvetviu výroby elektriny a plynárenstva (Ú. v. EÚ L 49, 22.2.2005, s. 9).

⁽¹⁷⁾ Pozri oznámenie Komisie týkajúce sa metodiky analýzy štátnej pomoci spojenjej s uviaznutými nákladmi na http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf

⁽¹⁸⁾ V tomto smere grécke orgány ďalej uviedli, že v nových právnych predpisoch, ktoré nadobudli účinnosť v decembri 2005 (grécky zákon č. 3429/2005), sa v prípade podnikov úplne alebo čiastočne vlastnených štátom stanovuje odstránenie trvalého postavenia iba v prípade novoprijatých zamestnancov. Pokiaľ ide o existujúcich zamestnancov, ktorí majú trvalé postavenie, OTE nemala vzhľadom na to, že právne predpisy sa nevzťahujú na trvalé postavenie existujúcich zamestnancov, žiadnu inú možnosť ako implementovať SDOD.

b) *Náklady na SDOD*

- (56) Grécke orgány vo svojej odpovedi potvrdili, že zo 6 070 oprávnených zamestnancov OTE napokon dostala žiadosti od 5 494 zamestnancov (91 % prijatie). Príjmovia SDOD sa ďalej rozdeľujú do dvoch podskupín: a) 4 859, ktorí budú oprávnení na uznanie „hypotetických“ rokov, – na túto skupinu sa vzťahuje táto SDOD – a b) 635 zamestnancov, ktorí majú blízko do dôchodku (t. j., ktorí majú nárok na plný dôchodok, ale ktorí nedosiahli stanovený dôchodkový vek), ktorí dostanú dodatočné dôchodkové stimuly na odchod⁽¹⁹⁾, – na túto skupinu sa vzťahuje „riadna“ SDOD.
- (57) Celkové nominálne náklady na SDOD auditovala a preskúmala spoločnosť KPMG, ktorá je audítorom OTE. Ide o náklady auditované vo výkazoch podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) OTE za rok 2005⁽²⁰⁾. Časť nákladov na SDOD, t. j. náklady na jednorazové platby SDOD, vypočítala spoločnosť Prudential, nezávislá konzultačná spoločnosť v oblasti zamestnaneckých dávok. Spoločnosť Prudential vypracovala aktuálnu štúdiu podľa článku 74 zákona č. 3371/2005. Grécke orgány si ďalej objednali správu u konzultačnej spoločnosti v oblasti celkového riadenia, skupiny Hay, ktorá potvrdila, že faktor 1,5-násobku zákonom stanoveného balíka kompenzácie pri prepustení bol primeraným štandardom pre výpočet kompenzačného balíka, ktorý by podnik za bežných okolností ponúkol svojim zamestnancom pri odchode zo spoločnosti.
- (58) Na základe uvedenej správy skupiny Hay iná medzinárodná konzultačná spoločnosť v oblasti ekonomie a protimonopolov, Charles River Associates International (CRA International), vypracovala záverečnú správu, v ktorej vypočítala dodatočné náklady, ktoré vznikli OTE v porovnaní s jej konkurentmi zo súkromného sektora, t. j. náklady na definitívu a náklady na vyššie mzdy.
- (59) Hlavné zistenia vyplývajúce z jednotlivých správ možno zhrnúť takto.

⁽¹⁹⁾ V prípade týchto zamestnancov je schéma menej priazlivá v porovnaní so zamestnancami, ktorí ešte nedosiahli vrchol mzdovej stupnice (títo dostanú dôchodok vyšší ako ich súčasná mzda, pretože ich dôchodok sa vypočíta na základe plánovanej mzdy dosiahnutej, ak by ďalej pracovali počas hypotetických rokov), pretože by sa dôchodok, ktorý dostanú na základe SDOD rovnal ich súčasnej mzde. S cieľom zabezpečiť maximálnu účasť na SDOD sa preto poskytol dodatočný stimul na odchod zamestnancom, ktorí už dosiahli vrchol mzdovej stupnice OTE.

⁽²⁰⁾ Malo by sa pripomenúť, že od roku 2005 sa od všetkých verejne obchodovaných spoločností požaduje, aby vyhotovovali ich konsolidované účty pri použití IFRS. Pozri nariadenie Komisie (ES) č. 1725/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 (Ú. v. EÚ L 261, 13.10.2003, s. 1).

c) *Osvedčenie KMPG 2005 IRFS: nominálna hodnota SDOD*

- (60) Podľa overených účtov OTE za rok 2005 dosahujú odhadované celkové náklady na SDOD z hľadiska platieb 1 161 827 920 EUR. Čistá súčasná hodnota (ČSH) SDOD sa odhaduje na 939 607 196 EUR⁽²¹⁾. Táto suma je výsledkom zníženia nominálnej hodnoty SDOD pri použití diskontnej sadzby 3 %, ktorá znižuje nominálnu sumu o 67,7 mil. EUR⁽²²⁾, a pri vylúčení sumy vo výške 154,4 mil. EUR, ktoré sa dotýka odškodnenia, ktoré sa už poskytlo vo finančných účtoch OTE za rok 2004 (1 161,8 – 67,7 – 154,4 = 939,6). V osvedčenej ČSH SDOD (939,6 mil. EUR) sa však nezohľadňujú daňové úľavy poskytované OTE na základe zákona o daniach z príjmu právnických osôb (pozri správu CRA).

d) *Správa skupiny Hay: porovnanie s inými SDOD v Grécku a v EÚ*

- (61) V správe skupiny Hay sa zhromaždili údaje od rôznych spoločností v Grécku a vo zvyšnej časti Európy, ktoré v posledných rokoch vykonali proces znižovania počtu zamestnancov. Skupina posúdila viac ako 40 rôznych organizácií, ktoré sú v gréckom vlastníctve, alebo miestne prevádzky nadnárodných spoločností. Správa skupiny Hay potvrdzuje predpoklady gréckych orgánov uvedené v ich predchádzajúcich podaniach na to, že: a) v Grécku alebo kdekoľvek inde v Európe neexistuje schéma predčasného odchodu do dôchodku podobná schéme OTE (a to, SDOD, ktorá je prispôbená „štruktúrnym“ nákladom, ako sú náklady OTE, a to definitíva a pevne stanovené vysoké mzdy, a b) priemerné balíky pri prepustení v prípade SDOD, ktorú prijala súkromná spoločnosť, sú v skutočnosti 1,5-násobkom zákonom stanoveného odstupného, najmä vzhľadom na vekovú skupinu 51-ročných⁽²³⁾.

e) *Správa CRA: výpočet dodatočných nákladov OTE*

- (62) CRA International na základe uvedených štúdií vypočítala ČSH nákladov, ktoré OTE vzniknú v prípade 5 494 zamestnancov v dôsledku implementácie SDOD.

⁽²¹⁾ ČSH predstavuje trhovú hodnotu SDOD, t. j. sumu, ktorú by OTE musela zaplatiť tretej strane, ak by táto tretia strana prevzala povinnosti OTE vyplývajúce z SDOD.

⁽²²⁾ Treba pripomenúť, že grécke orgány v ich predchádzajúcom podaní z 20. decembra 2005, v čase, keď sa nominálna SDOD odhadovala na 1 161,0 mil. EUR, vypočítali ČSH SDOD vo výške 863 mil. EUR, pričom použili diskontnú sadzbu WACC OTE (priemerné vážené náklady kapitálu) odhadovanú na 7,83 %.

⁽²³⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

- (63) Pri výpočte ČSH SDOD bolo základným problémom použitie vhodnej diskontnej sadzby. CRA International uznáva, že základná zásada moderných financií je že, diskontná sadza uplatňovaná na akýkoľvek prúd peňažného toku by mala odrážať úroveň systematického rizika vlastného pre prúd peňažného toku. Podľa CRA International je vhodné používať vážené priemerné náklady kapitálu spoločnosti (WACC), ktoré ekonómovia používajú vo väčšine prípadov ⁽²⁴⁾.
- (64) CRA International však zastáva názor, že v tomto prípade je príspevok systematických nákladov k nákladom vyplývajúcich z SDOD malý až bezvýznamný. To je preto, že a) vývoj miezd zamestnancov OTE sledoval presne stupnicu, čo výrazne znižuje neurčitosti týkajúce sa variácií príjmov v čase, a b) akákoľvek neurčitosť, ktorá môže pretrvávajúť, nie je korelovaná s výkonom OTE (ročné zvýšenie mzdovej tabuľky nie je korelované s celkovým hospodárskym výkonom OTE). Podľa CRA International by tak vhodná diskontná sadzba mala odrážať dostupný výnos pri nerizikových cenných papieroch. Ak sa vezmú ako príklad desaťročné štátne dlhopisy v hodnote 2,1 mld. EUR, ktoré grécke orgány predali 7. júna 2005 (rok SDOD) pri váženom priemernom výnose 3,41 % a päťročné štátne dlhopisy v hodnote 1,68 mld. EUR predané o mesiac neskôr s váženým priemerným výnosom 2,71 %, CRA International berie bezrizikovú spotovú úrokovú sadzbu pre všetky splatné cenné papiere vo výške okolo 3 % ⁽²⁵⁾.
- (65) CRA International na základe týchto predpokladov odhadlo ČSH SDOD na 1 086,2 mil. EUR. CRA International na rozdiel od výpočtov KPMG (pozri odôvodnenie 60) pri výpočtoch neberie do úvahy 154,4 mil. EUR, ktoré OTE už vyčlenila vo svojich účtoch za rok 2004, pretože nie je viazaná účtovnými obmedzeniami audítora. Vzhľadom na to, že sú všetky platby SDOD vykonané OTE odpočítateľné na účely daní z príjmov právnických osôb na základe gréckeho zákona o obchodných spoločnostiach, CRA International odhadlo, že reálna ČSH SDOD po zdanení je 784,3 mil. EUR ⁽²⁶⁾.
- (66) Na základe uvedenej sumy po zdanení CRA International vypočítalo náklady, ktoré by OTE vznikli, keby bola súkromnou spoločnosťou. Na tento účel CRA International predpokladala, že a) podľa záverov vyvodенých v správe skupiny Hay by súkromná spoločnosť za bežných okolností ponúkla balík vo výške 1,5-násobku zákonom stanoveného odstupného pri prepustení a b) podľa údajov uvedených v prehľade KPMG týkajúceho sa kompenzácií a dávok v gréckom high-tech sektore by sa toto percento uplatnilo na mzdy, ktoré sú o 33 % nižšie ako mzdy, ktoré vypláca OTE. Vychádzajú z predpokladu, že OTE by poskytlo balík vo výške 150 % zákonnej požiadavky, avšak pri mzdách v súkromnom sektore, t. j. o 33 % nižších, ako sú mzdy v OTE, CRA International skonštatovalo, že súkromnej spoločnosti inej ako OTE by po zdanení vznikli náklady na implementáciu SDOD vo výške 314,4 mil. EUR.
- (67) Na základe porovnania súčasnej hodnoty (SH) SDOD po zdanení (784,3 mil. EUR) s nákladmi, ktoré by OTE vznikli, ak by bola bežnou súkromnou spoločnosťou (314,4 mil. EUR), CRA International vypočítala, že dodatočné náklady, ktoré znáša OTE pri implementácii jej SDOD dosahujú 469,9 mil. EUR ⁽²⁷⁾.
- (68) Z dôvodu úplnosti CRA International taktiež vypočítala dodatočné náklady, ktoré znáša OTE, na základe dvoch alternatívnych scenárov. Prvý scenár vychádza z vyššej diskontnej sadzby WACC OTE (7,8 %). Pri tomto scenári sa dodatočná záťaž zníži na 390,4 mil. EUR. V druhom scenári sa predpokladá, že neexistuje daňová odpočítateľnosť. Pri tomto scenári sa dodatočná záťaž zvýši na 540,2 mil. EUR, ak sa použije WACC OTE, a na 643,4 mil. EUR, ak sa použije bezriziková diskontná sadzba 3 %.
- f) *Neexistencia pracovných a iných výhod*
- (69) Na základe štúdie, ktorú vypracoval profesor Levantis z univerzity v Aténach, grécke orgány zdôrazňujú, že OTE nemá prospech zo žiadnych pracovných výhod. Konkrétnejšie, grécke orgány potvrdzujú, že OTE nie je oslobodená od platby príspevkov v nezamestnanosti ⁽²⁸⁾. V každom prípade grécke orgány v súvislosti s rozsudkom vo veci *Combus*, tvrdia, že existencia štruktúrnych výhod nebola súčasťou analýzy súdu ani súčasťou hodnotenia Komisie zlučiteľnosti pomoci, ktorú Francúzsko poskytlo EDF.

⁽²⁴⁾ To bol aj prístup, ktorý grécke orgány prevzali v ich podaniach zo 4. novembra 2005.

⁽²⁵⁾ V tomto smere je CRA International v súlade s účtami OTE osvedčenými KPMG, ktorá taktiež použila diskontnú sadzbu 3 %.

⁽²⁶⁾ KPMG, keďže bola zodpovedná iba za overenie účtov OTE pred zdanením, nepotrebovala vypočítat ČSH nominálnej SDOD po zdanení.

⁽²⁷⁾ Tieto dodatočné náklady sa členia takto: záťaž OTE v dôsledku trvalého postavenia: 322,9 mil. EUR a záťaž OTE v dôsledku vyšších miezd: 147,0 mil. EUR.

⁽²⁸⁾ Podľa gréckych orgánov platí OTE ako všetky ostatné súkromné spoločnosti povinné príspevky zamestnávateľa na nezamestnanosť, ako sa vyžaduje na základe platných právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia. Tieto príspevky predstavujú 2,76 %, pričom dodatočných 1,33 % platí zamestnanec.

- (70) Vzhľadom na výhody, ktoré môžu OTE vyplynúť z jej bývalého monopolného postavenia, grécke orgány pripomínajú, že trh pevných liniek bol od roku 2001 úplne liberalizovaný a že OTE podliehalo rozsiahlej *ex ante* regulácii v súlade s ustanoveniami platného regulačného rámca pre elektronické komunikačné služby a siete. Nápravné opatrenia, ktoré OTE uložil vnútroštátny regulačný orgán, grécka komisia pre telekomunikácie a pošty (EETT), v súvislosti s trhami pevných liniek, viedli ku konkurenčnému vstupu alternatívnych operátorov a následnej strate trhového podielu OTE.
- g) *Závazok, ktorý ponúkli grécke orgány*
- (71) Grécke orgány vo svojej odpovedi založili výpočty na cene akcií OTE pri ukončení obchodovania 25. apríla 2006, a to 17,98 EUR. Štvorpercentný podiel OTE tak 25. apríla 2006 zodpovedal burzovej hodnote 353 mil. EUR. Hodnota príspevku gréckeho štátu do SDOD k 25. aprílu 2006 bola preto o 25 % nižšia ako suma 469,9 mil. EUR, ktorá zodpovedá dodatočným nákladom na SDOD.
- (72) Keďže cena akcií OTE podlieha výkyvom na burze cenných papierov v Aténach, v prípade, že celková hodnota 4 % podielu v OTE prekročí dodatočné náklady znášané OTE, Grécko sa výslovne zaväzuje zmeniť a doplniť článok 74 zákona č. 3371/2005 tak, aby podľa toho obmedzilo štátny finančný príspevok.
- h) *Odpoveď na pripomienky tretích strán*
- (73) Grécke orgány zdôrazňujú, že v súlade s článkom 34 gréckeho zákona o obchodných spoločnostiach č. 2190/1920 nemá valné zhromaždenie právomoc prijímať radiace rozhodnutia; takúto právomoc má predstavenstvo (článok 9 písm. d) stanov OTE). O SDOD sa tak diskutovalo a rozhodlo v predstavenstve spoločnosti, ktoré ju predložilo inštitucionálnym investorom.
- (74) Grécke orgány tvrdia, že pripomienky týkajúce sa skutočností, že grécky štát každý rok pokrýva časť deficitu TAP-OTE, sú založené na nesprávnom porozumení systému sociálneho zabezpečenia Grécka. Grécke orgány zdôrazňujú, že hlavný penzijný fond pre zamestnancov OTE, TAP-OTE, je samostatný právny subjekt, ktorý sa riadi verejným právom, rovnakým spôsobom ako všetky ostatné penzijné fondy v Grécku. Má vlastné predstavenstvo, správu, rozpočtové a finančné oddelenia. Takmer všetky existujúce penzijné fondy sú verejnoprávnymi fondmi a sú nezávislé od spoločností, v ktorých zamestnanci pracujú, sú samoriadené a neziskové. Dôchodkové práva sú zákonnými právami na základe gréckej ústavy (článok 25). Základné charakteristiky gréckeho dôchodkového systému sú jeho povinný, verejný a univerzálny charakter. Grécky dôchodkový systém je teda systémom „platiť pri odchode“. Deficity rôznych verejnoprávných fondov nefinancujú zamestnávateľia alebo zamestnanci, ale štát, pričom štát má ústavnú povinnosť zaručiť, aby sa všetky dôchodky vyplátili v plnej výške.
- (75) Od roku 1994 do roku 2001 bola OTE, hoci bola spoločnosťou podľa súkromného práva pod kontrolou štátu a úplne nezávislá od verejnoprávneho dôchodkového fondu TAP-OTE, poverená na základe *ad hoc* právnych predpisov a prostredníctvom kolektívnych pracovných dohôd na pokrytie deficitu TAP-OTE, a tak pôsobila ako druh úpravy sociálneho zabezpečenia v mene štátu. Povinnosť OTE pokrýť takéto *ad hoc* deficity TAP-OTE ešte ďalej zvýšila jej nemzdové náklady v porovnaní s jej konkurentmi a novými spoločnosťami na trhu a pre spoločnosť predstavovala jasnú nevýhodu.
- (76) Vzhľadom na údajné výhody, ktoré OTE vyplývajú z jej predchádzajúceho monopolného postavenia, grécke orgány zdôrazňujú, že od roku 2001 bol grécky telekomunikačný trh úplne liberalizovaný a podliehal *ex ante* regulačnému dozoru EETT, vnútroštátneho regulačného orgánu. Údajné nezákonné konanie OTE by sa muselo prerokovať na základe príslušných sektorových pravidiel nového regulačného rámca a príslušných smerníc. Podľa gréckych orgánov nemožno kompenzačné opatrenia, ktoré náležia úplne liberalizovanému trhu, požadovať prostredníctvom úplne odlišného nástroja, t. j. hodnotenia štátnej pomoci štátneho opatrenia, ktoré sa dotýka výhradne práce.
- (77) Napokon grécke orgány zamietajú ako nesprávne tvrdenie tretej strany, že OTE je oslobodená od dane z reklamy, pričom ostatné spoločnosti v Grécku sú povinné ju platiť. Hoci podľa článku 19 ods. 2 zákona č. 1264/1982 sú verejné podniky a komunálne služby (ako OTE) oslobodené od platby dane z reklamy, v nedávnom rozsudku správneho Súdu prvého stupňa (rozhodnutie č. 9564/2005) sa pojmy „verejná služba“ a „komunálne služby“ vložili v zákone č. 1264/1982 v tom, zmysle, že nielen OTE, ale všetci telekomunikační operátori sú oslobodení od dane z reklamy⁽²⁹⁾ bez ohľadu na ich postavenie verejnej alebo súkromnej spoločnosti⁽³⁰⁾.
- (29) Grécke orgány taktiež uviedli, že v článku 24 nedávno prijatého zákona č. 3470/2006 sa jasne stanovuje, že OTE a ostatní poskytovatelia telekomunikačných služieb už nemajú osobitné postavenie, ktoré ich oprávňovalo na to, aby boli oslobodení od dane z reklamy. Podľa zákona č. 1264/1982 sú verejné spoločnosti alebo komunálne služby oslobodené od dane z reklamy iba v prípade, že ich akciový kapitál patrí absolútnou väčšinou gréckemu štátu. OTE, a všetci ostatní poskytovatelia telekomunikačných služieb sú preto teraz povinní platiť daň z reklamy.
- (30) Podľa gréckych orgánov správny súd konštatoval, že charakterizovanie spoločnosti ako komunálnej služby sa nevzťahuje na jej právne postavenie alebo právny rámec, na základe ktorého pôsobí, závisí len od charakteru služieb, ktoré poskytuje. Podľa súdu preto podniky, ktoré ponúkajú tovar a služby, považované za veľmi dôležité pre spoločnosť, ako sú telekomunikácie, zásobovanie vodou a elektrickou energiou, predstavujú komunálne služby.

VI. HODNOTENIE POMOCI

Existencia pomoci

- (78) V článku 87 ods. 1 zmluvy sa stanovuje, že akákoľvek pomoc poskytnutá členskými štátmi alebo prostredníctvom štátnych zdrojov v akejkoľvek forme, ktorá naruša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže uprednostňovaním niektorých podnikov, pričom ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je nezlučiteľná so spoločným trhom.
- (79) Pri klasifikácii vnútroštátneho opatrenia ako štátnej pomoci sa predpokladá, že sú splnené tieto kumulatívne podmienky: a) opatrenie poskytuje členský štát zo štátnych zdrojov v akejkoľvek forme; b) výhoda je selektívna a c) opatrenie naruša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a je schopné ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (80) V tomto prípade nie je diskutabilné, že v rozsahu, v ktorom štát navrhuje previesť do TAP-OTE 4 % jeho akciového podielu v OTE ako príspevok k celkovým nákladom na SDOD spoločnosti, sú v opatrení začlenené štátne zdroje. Vlastníctvo 4 % akcií OTE štátom predstavuje aktívum s finančnou hodnotou. Toto aktívum sa prevedie bez akejkoľvek kompenzácie za trhovú cenu. V dôsledku toho je opatrenie prevodom štátnych zdrojov.
- (81) Okrem toho, hoci priamym príjmom pomoci je TAP-OTE – verejnoprávny penzijný fond, ktorý je súčasťou širšieho systému sociálneho zabezpečenia Grécka, – skutočným príjmom opatrenia je OTE, pretože spoločnosť je oslobodená od časti jej povinností v oblasti sociálneho zabezpečenia vyplývajúcich z danej SDOD. Žiadna iná spoločnosť nemá takúto osobitnú výhodu. V dôsledku toho má opatrenie selektívny charakter.
- (82) Nepopiera sa ani skutočnosť, že vzhľadom na to, že OTE je celonárodný sieťový operátor zapojený do poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb, vrátane poskytovania medzinárodných elektronických komunikačných služieb, akákoľvek poskytnutá pomoc je schopná ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (83) Pokiaľ však ide o otázku, či tento štátny príspevok poskytuje OTE výhodu, ktorá narušuje alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže, grécke orgány tvrdili, že a) jednali ako súkromný investor a b) opatrenie neposkytuje OTE výhodu, pretože poskytuje iba kompenzáciu za štrukturálne nevýhody OTE v dôsledku *de facto* trvalého zamestnaneckého postavenia jej zamestnancov a vyšších mzdových nákladov uložených zákonom v období pred liberalizáciou.
- a) Zhoda so zásadou súkromného investora
- (84) V súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z judikatúry je s cieľom stanoviť, či sa pri finančnom príspevku gréckeho štátu na náklady SDOD OTE možno domnievať, že je v súlade so správaním sa súkromného investora konajúceho za bežných trhových podmienok, potrebné vziať do úvahy, či by za podobných okolností mohol súkromný investor veľkosti porovnateľnej s veľkosťou štátu poskytnúť podobný finančný príspevok, a to ekvivalent 4 % akcií OTE ⁽³¹⁾.
- (85) V tomto ohľade sa musí urobiť rozlíšenie medzi povinnosťami, ktoré štát musí prevziať ako vlastník akciového kapitálu spoločnosti, a jeho povinnosťami verejného orgánu ⁽³²⁾. Keďže je OTE akciovou spoločnosťou, grécky štát ako väčšinový vlastník akciového kapitálu spoločnosti by bol zodpovedný za dlhy spoločnosti iba do výšky likvidačnej hodnoty jej aktív. Záväzky spojené so sociálnym zabezpečením a iným pracovným právnymi predpismi má zvyčajne znášať spoločnosť, a nie jej akcionári. Malo by sa okrem toho zdôrazniť, že OTE nie je spoločnosťou, ktorá je v súčasnosti v ťažkej finančnej situácii alebo neschopná dodržať vlastné finančné záväzky spojené s SDOD.
- (86) Povinnosti spojené s nákladmi na predčasný odchod do dôchodku nadbytočných pracovníkov a platby na akékoľvek iné súvisiace zamestnanecké dávky nemožno preto vziať do úvahy na účel uplatnenia zásady súkromného investora ⁽³³⁾.
- (87) Okrem toho žiadny akcionár iný ako grécky štát neprispel na dodatočné náklady na reštrukturalizačný plán OTE, hoci očakávaná lepšia ziskovosť OTE by mala priniesť výhody bez rozdielu všetkým investorom. Za týchto okolností bolo správanie gréckeho štátu odlišné od správania ostatných súkromných investorov v OTE. Hoci osobitné postavenie štátu ako najväčšieho akcionára by mohlo odlišné správanie odôvodniť, za normálnych okolností by sa očakávalo, že ak jeden z akcionárov spoločnosti poskytne finančnú pomoc bez toho, aby tak urobili ostatní akcionári rovnakým spôsobom, takýto akcionár by dostal určitú formu kompenzácie vo forme zvýšeného podielu v spoločnosti alebo podobne. V tomto prípade však štát nedostane navyše žiadnu kompenzáciu ako všetci ostatní investori v spoločnosti.

⁽³¹⁾ Vec C-305/89 *Taliano/Komisija*, Zb. [1991], s. I-1603, odsek 19.

⁽³²⁾ Spojené veci C-278/92, C-279/92 a C-280/92 *Španielsko/Komisija*, Zb., [1994], s. I-4103, odsek 22.

⁽³³⁾ Vec C-305/89, loc. cit., odsek 22.

- (88) Skutočnosť, že sa cena akcií OTE od oznámenia SDOD zvýšila, nevyhnutne neznamená, že finančný príspevok štátu by sa mal z tohto jediného dôvodu považovať za zlučiteľný so zásadou súkromného investora. V zásade akýkoľvek finančný príspevok štátu na zlepšenie finančného postavenia kótovanej spoločnosti pravdepodobne zlepši aj cenu akcií spoločnosti a to bez ohľadu na to, či takýto príspevok je pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.
- (89) Vo všetkých uvedených dôvodoch by sa malo tvrdenie gréckych orgánov, že je štátny príspevok na náklady SDOD v súlade so zásadou súkromného investora, zamietnuť.

b) Neexistencia hospodárskej výhody

- (90) Podľa ustálenej judikatúry sa do pojmu pomoci zahŕňajú výhody udelené verejnými orgánmi, ktoré rôznymi spôsobmi zmiernujú náklady, ktoré sú zvyčajne obsiahnuté v rozpočte podniku⁽³⁴⁾. Súdny dvor v tomto ohľade rozhodol, že čiastočné zníženie sociálnych dávok umožnené podniku predstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, ak je toto opatrenie čiastočne určené na oslobodenie podniku od finančných nákladov vyplývajúcich z bežného uplatňovania všeobecného systému sociálneho zabezpečenia bez odôvodnenia tohto oslobodenia na základe charakteru alebo všeobecnej schémy tohto systému⁽³⁵⁾.
- (91) Grécke orgány popierajú tvrdenie, že čiastočné zníženie nákladov OTE na SDOD poskytuje spoločnosti výhodu a že má vplyv na hospodársku súťaž, preto, lebo OTE oslobodzuje od štrukturálnej nevýhody a zabezpečuje, aby spoločnosť podliehala rovnakým, menej zaťažujúcim, úpravám pracovného práva ako ktorákoľvek iná spoločnosť na gréckom trhu elektronickej komunikácie. V tomto ohľade sa grécke orgány odvolali na rozsudok vo veci *Combust*, ktorý vyniesol Súd prvého stupňa. V tomto prípade súd uviedol, že (štátne) opatrenie, ktoré bolo „zavedené na nahradenie privilegovaného a nákladného postavenia úradníkov zamestnaných v spoločnosti *Combust* za zamestnanecké postavenie na zmluvnom základe porovnateľnom so štatútom zamestnancov iných spoločností v oblasti autobusovej dopravy, ktoré konkurujú *Combustu*“ nepredstavovalo štátnu pomoc, pretože „zámerom (dánskej vlády) tak bolo oslobodiť *Combust* od štrukturálnej nevýhody, ktorú mal vo vzťahu k jeho konkurentom v súkromnom sektore“⁽³⁶⁾.
- (92) V tomto ohľade by sa malo poznamenať, že zistenia vo veci *Combust* Súdny dvor nepotvrdil. V niektorých rozsudkoch Súdneho dvora sa popiera predpoklad, že poskytnutie kompenzácie za štrukturálne nevýhody znamená, že opatrenie nemožno kategorizovať ako pomoc. Súdny dvor vo svojej stálej judikatúre rozhodol, že rozsah, v ktorom opatrenie predstavuje pomoc, sa musí stanoviť podľa vplyvu opatrenia, a nie na základe odkazu na jeho príčiny alebo ciele⁽³⁷⁾. Súdny dvor taktiež rozhodol, že akékoľvek opatrenie, ktoré podnik oslobodzuje od nákladov, ktoré sú zvyčajne začlenené v jeho rozpočte, predstavuje štátnu pomoc⁽³⁸⁾. Súdny dvor objasnil, že to zahŕňa napríklad náklady spojené so mzdami zamestnancov⁽³⁹⁾. Na základe týchto úvah dvor zamietol tvrdenie, že opatrenie neposkytuje výhodu podniku iba preto, že kompenzuje niektoré nevýhody, ktoré podnik znášal v minulosti⁽⁴⁰⁾.
- (93) Je pravda, že pracovné právne predpisy uplatňované na OTE sú rozdielne od tých, ktoré sa uplatňujú na akúkoľvek inú súkromnú spoločnosť v Grécku, v tom, že definitívnu zamestnancov OTE a ich vyššie platy nemožno upraviť, pokiaľ sa neschvália nové právne predpisy, ktoré dajú účinnosť súhlasu požadovanému od zamestnancov OTE. Pracovné pravidlá uplatňované na OTE celkovo zvyšujú jej pracovné náklady a náklady spojené so sociálnym zabezpečením a spoločnosti odopierajú slobodu, ktorú majú ostatné konkurenčné spoločnosti pri reštrukturalizácii ich pracovných nákladov v súlade s prevládajúcimi trhovými podmienkami.
- (94) V tomto smere má tento prípad mnoho spoločných znakov s prípadom *Combust*. Vo veci *Combust* dánsky štát nekompenzoval príslušnú spoločnosť, ale v nej zamestnaných úradníkov. Obdobne grécky štát nekompenzuje OTE, ale zamestnanecký penzijný fond za stratu príjmov v dôsledku predčasného odchodu do dôchodku. Ako v prípade *Combust* stále postavenie zamestnancov OTE predstavuje „privilegované a nákladné postavenie“ voči zamestnancom súkromného sektora. Rovnako ako v prípade *Combust* je zámerom gréckej vlády oslobodiť OTE od „štrukturálnej nevýhody, ktorú má v porovnaní s jej konkurentmi zo súkromného sektora“.

⁽³⁶⁾ Vec T-157/01, loc. cit., odsek 57.

⁽³⁷⁾ Vec 173/73 *Taliansko/Komisia*, Zb. [1974], s. 709, odsek 13; vec C-310/85 *Deufil*, Zb. [1987], s. 901, odsek 8; vec C-241/94 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1996], s. I-4551, odsek 20.

⁽³⁸⁾ Vec C-387/92 *Banco Exterior*, Zb. [1994], s. I-877, odsek 13; vec C-241/94 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1996], s. I-4551, odsek 34.

⁽³⁹⁾ Vec C-5/01 *Belgicko/Komisia*, Zb. [2002], s. I-1191, odsek 39.

⁽⁴⁰⁾ Vec C-30/59 *Gezamenlijke Steenkolenmijnen*, Zb. [1961], s. 3, odseky 29 – 30; vec 173/73 *Taliansko/Komisia*, Zb. [1974], s. 709, odseky 12 – 13; vec C-241/94 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1996], s. I-4551, odseky 29 a 35; vec C-251/97 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1999], s. I-6639, odseky 40 a 46 – 47; pozri aj vec T-109/01 *Fleuren Compost*, Zb. [2004], s. II-127, odsek 54.

⁽³⁴⁾ Pozri okrem iného vec 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/High Authority*, Zb. [1961], s. 1; vec C-387/92 *Banco Exterior de España*, Zb. [1994], s. I-877, odsek 13; vec C-241/94 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1996], s. I-4551, odsek 34 a vec C-256/97 *DM Transport*, Zb. [1999], s. I-3913, odsek 19.

⁽³⁵⁾ Vec 173/73 *Taliansko/Komisia*, Zb. [1974], s. 709, odsek 15 s rovnakým účinkom, rozsudok vo veci C-301/87 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [1990], s. I-307, odsek 41.

- (95) Okrem toho, ako tomu bolo vo veci *Combus*, intervencia štátu nemá za cieľ vyrovnáť alebo odľahčiť OTE od jej minulých dôchodkových záväzkov z obdobia, keď spoločnosť podliehala *sui generis* pracovnému právnomu rámcu (minulé záväzky), prísne sa však obmedzuje na zosúladienie OTE so súkromným sektorom v prípade jej budúcich dôchodkových práv.
- (96) Na základe uvedeného Komisia taktiež poznamenáva, že skutkový a právny kontext tohto prípadu vykazuje v porovnaní s vecou *Combus* množstvo osobitností.
- (97) Po prvé vo veci *Combus* bolo cieľom kompenzácie dánskych orgánov uľahčenie plánovanej zmeny štatútu spoločnosti z verejnej na súkromnú, preto dánska vláda ponúkla finančnú kompenzáciu (bonus) zamestnancom spoločnosti *Combus*, ktorých štatút sa zmenil zo štátnych zamestnancov na zmluvných zamestnancov podľa skromného práva. OTE sa však stala akciovou spoločnosťou v roku 1994 bez toho, aby štát v tom čase prijal primerané opatrenia na zabezpečenie zosúladienia pracovných pravidiel s pravidlami bežnej akciovej spoločnosti. Štát nezasiahol ani v roku 2001, keď OTE stratila výhradné právo na poskytovanie pevných hlasových telekomunikačných služieb a grécky trh elektronickej komunikácie sa úplne liberalizoval.
- (98) V tomto ohľade nie je nemožné, že vysoký počet zamestnancov OTE umožnil, aby si najmä v kritických rokoch pred a bezprostredne po úplnej liberalizácii zaručila a udržala svoje súčasné dominantné postavenie a naďalej zostala prítomná prakticky vo všetkých segmentoch trhu elektronickej komunikácie.
- (99) Okrem toho, ako sa uvádza v odôvodnení 93, sa pojem pomoci uvedený v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES vzťahuje iba na opatrenia, ktorú odľahčujú záťaž bežne prevzatú v rozpočte podniku a ktoré sa majú považovať za hospodársku výhodu, ktorú by prijímajúci podnik za bežných trhových podmienok nedostal⁽⁴¹⁾.
- (100) V tomto ohľade by sa malo pripomenúť, že podľa judikatúry sa náklady podnikov, ktoré vyplývajú z kolektívnych dohôd uzatvorených medzi zamestnávateľmi a odborovými zväzmi, ktoré podniky musia dodržiavať, buď preto, že k týmto dohodám pristúpili, alebo preto, že sa tieto dohody na ne rozšírili na základe regulácie, začleňujú podľa ich charakteru do rozpočtov podnikov⁽⁴²⁾.
- (101) Hoci, ako sa uvádza v odôvodnení 93, pracovné pravidlá uložené OTE sú v skutočnosti výnimkou z bežného pracovného práva v súčasnosti uplatňovaného na akúkoľvek inú súkromnú spoločnosť v Grécku a definitíva a vysoké mzdy garantované pre zamestnancov OTE, neboli v skutočnosti dôsledkom slobodne vyjednej kolektívnej dohody a spoločnosti ich skôr uložil samotný štát, Komisia poznamenáva, že odkedy sa OTE stala kótovanou spoločnosťou, grécke orgány nikdy nenaznačili, že sa záväzky vyplývajúce z pracovného práva nemajú prevziať od bežného rozpočtu spoločnosti alebo že by štát kompenzoval OTE za dodatočné náklady spojené s definitívou a zákonom uloženými vysokými mzdami. Podobne sa kapitálové hodnotenie OTE taktiež zakladalo na predpoklade, že sa náklady na definitívu a vysoké mzdové náklady majú znášať z rozpočtu OTE.
- (102) Tieto úvahy preskúmané v spojení so zisteniami vo veci *Combus* naznačujú, že uvedené opatrenie možno považovať za pomoc. Vec sa však nemusí ďalej sledovať, pretože z dôvodov podrobne uvedených v ďalšom texte je v každom prípade zlučiteľná so spoločným trhom na základe článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

VII. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI SO SPOLOČNÝM TRHOM

- (103) Komisia poznamenáva, že plánovaný príspevok štátu na náklady OTE na SDOD je súčasťou širšieho plánu gréckych orgánov na reštrukturalizáciu režimu zamestnanosti uplatňovaného na OTE tak, aby sa zaručilo jeho dlhodobé prežitie a zlepšilo fungovanie trhu elektronickej komunikácie. SDOD je teda potrebným krokom pre ďalšiu privatizáciu OTE.
- (104) Komisia sa preto domnieva, že hodnotenie zlučiteľnosti opatrenia so spoločným trhom sa musí zakladať priamo na článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, v ktorom sa uvádza, že sa: „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“ môže považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom.
- (105) Ak sa má opatrenie pomoci považovať za zlučiteľné so spoločným trhom na základe toho, že uľahčuje rozvoj hospodárskych činností alebo niektorých hospodárskych oblastí, musí zlepšiť spôsob, akým sa hospodárska činnosť vykonáva. Pomoc je zlučiteľná na základe článku 87 ods. 3 písm. c) iba v prípade, že nepriaznivo neovplyvňuje obchodné podmienky v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom. Komisia pri vykonaní hodnotenia venuje osobitnú pozornosť kritériu nevyhnutnosti a proporcionality⁽⁴³⁾.

⁽⁴¹⁾ Vec 173/73 *Taliansko/Komisia*, Zb. [1974], s. 709, odsek 26; vec C-387/92 *Banco Exterior de España*, Zb. [1994], s. I-877, odseky 12 a 13 a vec C-280/00 *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, Zb. [2003], s. I-9919, odsek 84 a rozsudky v ňom citované.

⁽⁴²⁾ Vec C-482/99 *Francúzsko/Komisia*, Zb. [2002], s. I-4397, odsek 40.

⁽⁴³⁾ Vec T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke AG/Komisia*, Zb. [2001], s. I-1587, odsek 74.

a) Opatrenie je v súlade so spoločným záujmom

- (106) Oznamované opatrenie umožní spoločnosti, oslobodením OTE od dodatočných nákladov, ktoré znáša ako bývalý štátny podnik v dôsledku trvalého zamestnaneckého postavenia a vysokých miezd jej zamestnancov, aby slobodne pôsobila na úplne liberalizovanom trhu elektronickej komunikácie a vykonávala potrebné úpravy s cieľom reagovať na trh a iný technologický vývoj, ktorý ovplyvňuje dlhodobé prežitie spoločnosti.
- (107) Zníženie počtu zamestnancov OTE prostredníctvom SDOD o približne jednu tretinu so súhlasom zamestnancov OTE zruší definitívu v prípade budúcich novoprijatých zamestnancov výmenou za balík predčasného odchodu do dôchodku, ktorý OTE ponúkla, sú základnými prvkami celkových reštrukturalizačných operácií OTE, ktoré by mali zaručiť ziskovosť spoločnosti, účinnú prevádzku a ďalšiu privatizáciu. V súčasnosti trvale zamestnanecké postavenie zamestnancov OTE, ich nadmerný počet a pevne stanovený mzdový systém, ktorý pre nich platí, predstavujú najväčšie prekážky ďalšej privatizácie spoločnosti a odchodu gréckeho štátu z OTE.
- (108) Pokračujúca transformácia OTE z bývalej monopolnej spoločnosti na spoločnosť, ktorá podlieha rovnakému právnemu rámcu ako akýkoľvek iný súkromný operátor v Grécku, pričom sa následne predpokladá, že sa grécky štát zriekne kontroly nad spoločnosťou, zlepšuje fungovanie gréckeho trhu elektronickej komunikácie, znižuje prekážky vstupu na trh a odchodu z neho⁽⁴⁴⁾ a je z dlhohodovej perspektívy prospešný pre konečných užívateľov.
- (109) Plánovaný finančný príspevok gréckeho štátu na náklady SDOD je preto v súlade so spoločným záujmom.

b) Pomoc je vhodný nástroj

- (110) Pri začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia vyjadrila výhrady voči potrebe súčasnej SDOD, pričom sa odvolala na ostatné predchádzajúce SDOD, ktoré v plnej výške financovala OTE.

⁽⁴⁴⁾ Tieto prekážky sú dôsledkom skutočnosti, že vstupu na grécky trh elektronickej komunikácie prostredníctvom kúpy OTE v súčasnosti bránia extrémne nepružné zamestnanecké podmienky uplatňované v OTE a skutočnosť, že zamestnanci OTE majú *de facto* trvale postavenie, ktoré bráni tomu, aby OTE prevzali iné obchodné skupiny. Na druhej strane a z rovnakých dôvodov sa výstup z trhu takou formou, že sa štát vzdá svojej kontroly, v súčasnosti zdá obzvlášť nepravdepodobný.

(111) Zisťovaním sa dokázalo, že od roku 1996 a až do roku 2004 OTE umožnila predčasný odchod do dôchodku 8 173 zamestnancom. Tieto menšie ročné SDOD (v priemere 900 zamestnancov každý rok) sa však poskytl iba zamestnancom, ktorí už mali nárok na odchod do dôchodku, mohli by však naďalej pracovať až do splnenia podmienok na zákonom stanovený odchod do dôchodku⁽⁴⁵⁾. Tieto predchádzajúce SDOD preto neobsahovali uznanie hypotetických rokov príslušnému zamestnancovi, a preto ich nemožno so súčasnou SDOD porovnať, pokiaľ ide o ich štruktúru a rozsah. V tomto zmysle neboli predchádzajúce SDOD, ktoré implementovala OTE, odlišné od rovnocenných SDOD implementovaných akoukoľvek inou súkromnou spoločnosťou alebo súčasnej „riadnej“ SDOD OTE⁽⁴⁶⁾.

(112) V tomto prípade by SDOD, na základe ktorej by sa predčasný odchod do dôchodku ponúkol iba zamestnancom, ktorí majú nárok na dôchodok, ktorí však ešte nedosiahli zákonom stanovený dôchodkový vek, nevedla k najvyššiemu možnému prijatiu, pretože množstvo oprávnených zamestnancov by stále uprednostnilo zostať v zamestnaní s cieľom dosiahnuť maximálny možný dôchodok⁽⁴⁷⁾.

(113) Za týchto okolností sa zdá, že rozhodnutie OTE uznať až sedem hypotetických odpracovaných rokov všetkým zamestnancom, ktorí by v období rokov 2005 až 2012 podliehali zákonnému odchodu do dôchodku, a tak im ponúknuť možnosť predčasného odchodu do dôchodku s plnou výškou dôchodku, bolo jediným prostriedkom, ktorý pravdepodobne povedie k včasnému uvoľneniu značného počtu zamestnancov. Zamestnanec, ktorý má takmer postavenie štátneho zamestnanca, by sa zo spoločnosti rozhodol odísť, iba ak mu na to zamestnávateľ ponúkne vhodné stimuly. OTE preto potrebovala ponúknuť aspoň primeranú kompenzáciu hospodárskych výhod, ktoré by zamestnanec naďalej požíval, ak by zostal pod ochranou definitívy. Následné úspešné prijatie SDOD (okolo 91 % všetkých oprávnených zamestnancov) potvrdzuje, že ďalšie stimuly, ktoré OTE ponúkla svojim zamestnancom formou uznania hypotetických odpracovaných rokov, je vhodným nástrojom.

⁽⁴⁵⁾ Napríklad zamestnanci s 30 odpracovanými rokmi (právo na dôchodok) by mohli ďalej pracovať, až pokiaľ nedosiahnu vek 58 rokov alebo 35 odpracovaných rokov, podľa toho, čo nastane skôr. Títo zamestnanci by sa skôr rozhodli pokračovať v práci až po povinný odchod do dôchodku s cieľom zvýšiť základ pre výpočet ich dôchodku. Ako uviedli grécke orgány, mzdy rastú pri vyššej sadzbe ako dôchodky a zamestnanci OTE vo všeobecnosti uprednostňujú pokračovať v práci pre spoločnosť, pretože dôchodky sa počítajú na základe poslednej mzdy.

⁽⁴⁶⁾ Ako sa uvádza v odôvodnení 56, „riadna“ SDOD sa vzťahuje iba na zamestnancov, ktorí už nadobudli dôchodkové práva, ale ešte nespĺnili podmienky na povinný odchod do dôchodku. Riadna SDOD neobsahuje „hypotetické“ roky, a preto sa náklady na ňu, nepokrivajú z príspevku gréckeho štátu.

⁽⁴⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 34.

- (114) OTE by sa nemohla vrátiť k použitiu iných, menej nákladných opatrení, ako je plán prepúšťania, pretože zamestnanci OTE by museli súhlasiť so stratou ich definitívny výmenou za nižšiu kompenzáciu pri prepustení. OTE by ani nemohla so spätnou platnosťou zrušiť trvalé postavenie jej zamestnancov s cieľom umožniť vykonanie zákonnej schémy znižovania stavu, pretože ako vysvetlili grécke orgány, takáto možnosť by viedla k veľmi závažným právnym a ústavným problémom, ktoré by narušili celú reštrukturalizáciu OTE.
- (115) Okrem toho medzi týmto prípadom a oznámením Komisie o uviaznutých nákladoch v energetickom sektore⁽⁴⁸⁾ by sa mohla nájsť analógia. Uviaznuté náklady vzniknú, keď spoločnosť prítomná na trhu udržiava náklady spojené s postavením etablovaného dodávateľa, ale už nie je viac schopná ich získať späť, pretože z dôvodu liberalizácie už trh obsluhujú noví konkurenti.
- (116) Príspevok gréckeho štátu na SDOD by sa mohol obdobne riešiť podobným spôsobom ako kompenzácia v prípade uviaznutých nákladov z týchto dôvodov. Osobitné trvalé postavenie zamestnancov OTE je spojené s predchádzajúcim monopolnou situáciou, keď trh ešte nebol liberalizovaný. Tento osobitný režim nevedol k vzniku ťažkostí, pretože OTE pôsobila v monopolnom prostredí. OTE vznikli vyššie náklady v porovnaní s ostatnými, bola však chránená pred akoukoľvek hospodárskou súťažou v odvetví. Od liberalizácie gréckeho telekomunikačného trhu sa toto osobitné postavenie zamestnancov postupne stalo pre OTE záťažou, pričom ovplyvňuje je konkurencieschopnosť. Osobitná definitíva zamestnancov, t. j. takmer postavenie štátneho zamestnanca pre OTE predstavuje dodatočné mzdové náklady, ktoré jej konkurenti nemusia znášať⁽⁴⁹⁾.
- (117) Rozhodnutie gréckych orgánov financovať náklady na SDOD, ktoré vyplývajú z nákladov na definitívnu a vysokých miezd OTE, je v súlade s požiadavkou nevyhnutnosti, pretože OTE umožňuje reštrukturalizovať jej prevádzku podobným spôsobom ako súkromná spoločnosť bez toho, aby vznikli dodatočné náklady, ktoré pochádzajú z obdobia pred liberalizáciou.
- c) *Proporcionalita*
- (118) Príspevok štátu OTE kompenzuje iba náklady spojené s definitívou a vysokými mzdami, ktoré vyplývajú z dodatočných hypotetických rokov, ktoré sa dajú zamestnancom, ktorí by dosiahli zákonom stanovený dôchodkový vek v období rokov 2005 až 2012. Grécky štát nezasahuje do financovania existujúcich dôchodkových záväzkov OTE alebo krytia akéhokoľvek druhu dôchodkového deficitu, ktorý mala prevziať spoločnosť. OTE zaplatila všetky predchádzajúce zamestnávateľské príspevky do TAP-OTE v plnej výške a uhrádza aj všetky náklady na SDOD až do skutočného dátumu implementácie SDOD s výnimkou nákladov, ktoré by súkromná spoločnosť, ak by musela prijať podobné opatrenie na zníženie počtu zamestnancov, neznášala.
- (119) Grécky štát teda prevedie 4 % zo svojho podielu v OTE do penzijného fondu s cieľom financovať náklady na SDOD, ktoré vyplývajú zo skutočnosti, že dôchodky osôb, ktoré sú oprávnené na SDOD nie sú nevypočítané na základe roku ich skutočného odchodu, ale na základe roku, kedy by mali odísť do dôchodku, ak sa rozhodli v plnej miere využiť ich trvalé postavenie. Inými slovami štát v zásade financuje budúce dôchodky zamestnávateľa a zamestnanca, ktoré zodpovedajú hypotetickým rokom, ktoré sa poskytli s cieľom využiť výhody ponuky SDOD.
- (120) Štátny príspevok by sa mal hodnotiť v rámci širšej dohody, ktorú vedenie OTE dosiahlo s jej zamestnancami, na základe ktorej zamestnanci OTE výmenou za štedré stimuly v prípade predčasného odchodu do dôchodku, súhlasili so zrušením trvalého zamestnaneckého postavenia budúcich novoprijatých zamestnancov. Ak by sa zamestnanecké postavenia budúcich zamestnancov OTE nezmenilo, štátny príspevok by nemal žiadny vplyv na dlhodobé prežitie spoločnosti, pretože budúci novoprijatí zamestnanci by vyrovnali akékoľvek krátkodobé úspory, ktoré by OTE dosiahla prostredníctvom SDOD.
- (121) Proporcionálny charakter danej pomoci závisí aj od zabezpečenia toho, aby a) grécke orgány primerane kvantifikovali dodatočné náklady, ktoré bude OTE znášať z dôvodu definitívny a vysokých pevných miezd zamestnancov, ktorí využívajú výhodu ponuky SDOD, a b) štátny príspevok nekompensoval OTE nadmerným spôsobom.

⁽⁴⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 17.

⁽⁴⁹⁾ Malo by odkázať aj na rozhodnutie Komisie vo veci EDF (pozri poznámku pod čiarou č. 16). V prípade EDF Komisia prehlásila za zlučiteľné opatrenie, na základe ktorého francúzsky štát oslobodil podniky v sektore energetiky a plynárenstva od platenia niektorých osobitných dôchodkových práv, ktoré zamestnanci nadobudli v minulosti, v čase, keď spoločnosti pôsobili na základe právneho monopolu. Komisia sa domnievala, že v tom čase spoločnosti boli chránené od hospodárskej súťaže v odvetví, a mohli tak niesť vyššie dôchodkové práva bez toho, aby utrpeli akékoľvek značné hospodárske nevýhody. Komisia uznala, že tieto „minulé záväzky“ predstavujú významné ťažkosti pre tieto spoločnosti od okamihu, keď už začali čeliť hospodárskej súťaži ostatných energetických alebo plynárenských podnikov, ktoré nemuseli znášať podobné náklady z minulosti (odôvodnenie 143 rozhodnutia). Komisia považovala pomoc poskytnutú „vzhľadom na takúto sektorovú reorganizáciu“ za potrebnú a primeranú, pretože ostatné aspekty sektorovej reformy neobsahovali štátnu pomoc (odôvodnenie 146 rozhodnutia). Hoci v tomto prípade grécky štát nekompensuje OTE za minulé dôchodkové záväzky a opatrenie nie je ani zamerané na širšiu sektorovú reorganizáciu, zásady stanovené v EDF sú analogicky uplatniteľné.

i) Dodatočné náklady OTE

- (122) Na základe podrobných údajov, ktoré predložili grécke orgány, nominálne náklady na SDOD osvedčené KPMG v súlade s osvedčeným finančnými výkazmi IFRS OTE za rok 2005 sú 1 161,8 mil. EUR.
- (123) Podľa štúdie, ktorú vykonala CRA International (pozri odôvodnenie 65) je ČSH SDOD 1 086,2 mil. EUR. Pri zohľadnení daňových výhod OTE vyplývajúcich z odpočítaní, ktoré sa majú vykonať na účely dane z príjmov právnických osôb, CRA International odhadla ČSH SDOD po zdanení na 784,3 mil. EUR.
- (124) CRA International založila výpočet ČSH na diskontnej sadzbe 3 %, čo zodpovedá výnosu bezrizikových cenných papierov. Tento prístup je v rozpore s predloženými dokumentmi gréckych orgánov z novembra 2005, ktoré vychádzali z WACC OTE, odhadovanej na úrovni 7,8 %. CRA International nepopiera, že WACC sa môže použiť ako diskontná sadzba. Domnieva sa však, že kým použitie WACC odráža bežné riziko, ktorému je spoločnosť vystavená pri jej podnikaní, v tomto prípade je platba miezd a dôchodkov zamestnancom OTE zbavená akejkol'vek neurčitosti, pri mzdách sa sleduje prísna mzdová stupnica a ich ročné prehodnotenie „smerom nahor“ nie je korelované s vlastným hospodárskym výkonom OTE. CRA International však z dôvodu úplnosti vypočítala ČSH SDOD s odvolaním sa na WACC OTE a skonštatovala, že ČSH SDOD je 704,8 mil. EUR.
- (125) Komisia sa domnieva, že hodnotenie založené na WACC OTE (7,8 %) je v súlade so všeobecnou praxou v tejto oblasti (ako uznala aj samotná CRA International) a s predchádzajúcimi dokumentmi predloženými gréckymi orgánmi. ČSH VRS by preto mala byť 704,8 mil. EUR.
- (126) Vychádzajúc z predpokladu, že OTE by pri predčasnom odchode od dôchodku mohla poskytovať balík vo výške 150 % zákonnej požiadavky pri znižovaní stavu, avšak na základe miezd v súkromnom sektore (inými slovami o 33 % nižších ako mzdy v OTE), CRA International konštatuje, že ČSH takejto schémy by bola 314,4 mil. EUR. Z toho vyplýva, že dodatočná záťaž na OTE je 390,4 mil. EUR (704,8 mil. EUR – 314,4 mil. EUR = 390,4 mil. EUR).
- (127) Pri začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia požiadala grécke orgány, aby predložili dôkaz týkajúci tvrdenia, že súkromné spoločnosti by pri prepúšťaní ponúkli balíky vo výške 150 % minimálnych zákonných požiadaviek. Grécke orgány predložili správu skupiny Hay (pozri odôvodnenie 61), ktorá dospela k záveru, že

hoci v EÚ neexistoval žiadny druh SDOD porovnateľný so SDOD OTE, na základe rozhovorov a informácií získaných od 40 spoločností pôsobiach v Grécku sa balík, ktorý pri znižovaní stavu zamestnancov ponúkli súkromné spoločnosti zamestnancom vo veku 51 až 62 rokov (väčšina zamestnancov OTE, ktorí sa zúčastňujú na SDOD), rovnal v priemere 150 % minimálnej zákonnej požiadavky. Komisia po preskúmaní príslušných informácií, ktoré predložili grécke orgány, nemá dôvod spochybniť platnosť zistení uvedených v správe Hay.

- (128) Výpočet dodatočnej záťaže OTE (390,4 mil. EUR) CRA International, ktorý vychádza z 1,5-násobku naznačeného v správe Hay, by sa mal preto prijať ako náležité podložený.
- (129) Ďalšia otázka, ktorú treba zodpovedať, je, či príspevok gréckeho štátu presiahne dodatočnú záťaž OTE odhadovanú na 390,4 mil. EUR.

ii) Hodnota príspevku gréckeho štátu

- (130) Podľa článku 74 ods. 4 písm. a) zákona č. 3371/2005 grécke orgány prispievajú do TAP-OTE 4 % akciového kapitálu OTE. Hodnota príspevku gréckeho štátu do SDOD je vypočítaná vynásobením celkového počtu akcií OTE (490 582 879) 4 % a uzatváracou cenou akcií OTE, keďže je kótovaná na burze cenných papierov v Aténach⁽⁵⁰⁾.
- (131) V deň uverejnenia zákona č. 3371/2005 (14. júla 2005) bola uzatváracia cena akcií OTE 16,35 EUR. V tento deň zodpovedal štátny príspevok približne 315 mil. EUR. Odttedy sa cena akcií OTE postupne zvyšovala, pričom sa pohybovala od 23 EUR v polovici januára 2007 po 21 EUR 27. februára 2007. Hodnota 4 % akciového podielu gréckeho štátu v OTE tak 27. februára 2007 bola približne 410 089 618 EUR.
- (132) Hodnota príspevku gréckeho štátu v tento deň bola vyššia ako suma zodpovedajúca dodatočnej záťaži OTE (390,4 mil. EUR).
- (133) Grécke orgány sa v odpovedi na začatie konania vo veci formálneho zisťovania vzhľadom na nemožnosť predpovedať budúcu uzatváraciu cenu akcií OTE formálne zaviazali zrušiť zákon č. 3371/2005 v prípade, že by hodnota 4 % podielu v deň jeho prevodu do penzijného fondu prekročila sumu 390,4 mil. EUR, a prijať akékoľvek iné potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby hodnota akcií, ktoré sa majú previesť do TAP-OTE, neprekročila sumu 390,4 mil. EUR.

⁽⁵⁰⁾ Konkrétne 19 623 315,16 × cena akcií OTE.

(134) Hodnotenie Komisie sa preto v tomto prípade zakladá na záväzku, ktorý dalo Grécko, že jeho predpokladaný príspevok do TAP-OTE neprekročí sumu 390,4 mil. EUR, čo zodpovedá dodatočným nákladom OTE na SDOD, a v prípade potreby taktiež zruší zákon č. 3371/2005.

1. Iné výhody

(135) Pri začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia uviedla, že dodatočné náklady, ktoré OTE znáša v dôsledku osobitného zamestnaneckého postavenia jej zamestnancov, by nevyhnutne neopodstatnili štátny príspevok vzhľadom na to, že OTE mohla mať prospech a môže naďalej získavať prospech z ostatných výhod, ktoré vyrovnávajú náklady na SDOD (pozri odôvodnenie 47). Takéto výhody by mohli vyplynúť z osobitného zamestnaneckého postavenia zamestnancov OTE vo všeobecnosti alebo osobitných intervencií, ktoré znižujú pracovné náklady OTE pod úroveň pracovných nákladov spoločností, ktoré podliehajú všeobecne uplatňovaným pracovným právnym predpisom, ako je oslobodenie od dávok v nezamestnanosti alebo upustenie od dôchodkových záväzkov. OTE by mohla mať výhody aj z jej bývalého monopolného postavenia, ktoré vyrovnávajú nevýhody spojené s dodatočnými nákladmi na SDOD (najmä pokiaľ ide o jej pevnú telefónnu sieť).

a) Výhody súvisiace s pracovným právom

(136) Komisia sa v súčasnosti domnieva, že hodnotenie zlučiteľnosti na základe článku 87 ods. 3 písm. c) opatrení, ktorých cieľom je kompenzácia bývalého monopolného podniku za dodatočné náklady vzniknuté v období, keď príslušná spoločnosť pôsobila ako monopol, by sa malo obmedziť na preskúmanie toho, či spoločnosť mala alebo má naďalej výhody podobného charakteru (ako sú v tomto prípade ostatné výhody OTE spojené s pracovným právom), ktoré môžu dané náklady vyrovnáť.

(137) V tomto ohľade sa v správe profesora Levantisa, ktorú si objednal grécky štát, konštatuje, že OTE nemá prospech zo žiadneho druhu pracovných výhod a že OTE podlieha všeobecnému pracovnému právnemu rámcu ako ktorákoľvek iná akciová spoločnosť. Okrem toho grécke orgány potvrdili, ako požiadala Komisia pri začatí konania vo veci formálneho zisťovania, že OTE ako ktorýkoľvek iný zamestnávateľ v Grécku podlieha platbe príspevku na poistenie v nezamestnanosti v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti sociálneho zabezpečenia.

(138) Pri začatí konania vo veci formálneho zisťovania sa Komisia taktiež pýtala, či OTE v minulosti mala výhody spojené s oslobodením od jej dôchodkových záväzkov. Podľa informácií, ktoré predložili grécke orgány, OTE ako zamestnávateľ nebola nikdy oslobodená od jej dôchodkov⁽⁵¹⁾.

b) Výhody spojené s hospodárskou súťažou

(139) Komisia sa domnieva, že otázka, či by sa mali vziať do úvahy iné výhody, ktoré vyplývajú z predchádzajúceho monopolného postavenia príslušného podniku v podstatne závisí od toho, či sa príslušný trh úplne liberalizoval v tom zmysle, že existuje vhodný právny alebo regulačný rámec na zabezpečenie toho, aby bývalá monopolná spoločnosť viac nepoživala výhradné alebo osobitné práva a aby sa skutočné alebo pravdepodobné narušenia hospodárskej súťaže mohli účinne riešiť na základe dostupných *ex ante* regulačných nápravných opatrení a/alebo na základe *ex post* presadzovania príslušných ustanovení práva hospodárskej súťaže.

(140) Tretia strana sa v tomto ohľade vo svojich podaniach zamerala hlavne na údajné protikonkurenčné správanie sa OTE na trhu pevných hlasových volaní a údajné zlyhanie vnútroštátneho regulačného orgánu pri vykonávaní jeho regulačných povinností.

(141) Komisia poznamenáva, že v súlade s článkami 7 a 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica)⁽⁵²⁾ vnútroštátny regulačný orgán už označil OTE za spoločnosť so značnou trhovou silou na všetkých trhoch pevných liniek, ktoré sú začlenené do odporúčania Komisie o príslušných trhoch. V dôsledku toho OTE v súčasnosti podlieha súboru integrovaných *ex ante* nápravných opatrení ako na veľkoobchodnej, tak aj maloobchodnej úrovni. OTE je v súčasnosti najmä povinná tretím stranám poskytovať a) veľkoobchodný prístup k jej pevnej sieti, b) výber nosičov a predvýber nosičov, c) tranzitné služby a celý súbor sieťových služieb, ktoré sú v súlade so zásadou spravodlivosti, primeranosti a včasnosti. OTE má ako operátor so

⁽⁵¹⁾ Úplne naopak, grécky štát na základe súboru legislatívnych aktov od roku 1994 do roku 2001 (zákony č. 2257/1994, č. 2768/1999, č. 2843/2000 a č. 2937/2001) vyžadoval, aby OTE vykonala určité *ad hoc* (obmedzené) platby do TAP-OTE s cieľom pokryť prevádzkové deficity penzijného fondu. Konkrétnejšie, v roku 2001 bola OTE zo zákona povinná zaplatiť jednorazovú sumu vo výške 120 mil. GDR (približne 4 mld. EUR) na pokrytie deficitov TAP-OTE vypočítaných za roky 2002 – 2011. Keďže OTE nemala žiadnu povinnosť zaručiť prežitie TAP-OTE, tieto platby sa vykonali nad vlastné dôchodkové príspevky OTE ako zamestnávateľa.

⁽⁵²⁾ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33.

značnou trhovou silou na trhu pevných liniek taktiež povinnosť nediskriminácie, transparentnosti, oddelenia účtovníctva a auditu a podlieha povinnosti cenovej kontroly a nákladového účtovníctva založeného na dlhodobých prírastkových nákladoch na základe súčasných nákladov aktív⁽⁵³⁾. Tieto nápravné opatrenia možno tiež nájsť v nariadení o trhoch s prenajímanými linkami⁽⁵⁴⁾ a trhu pre veľkoobchodný širokopásmový prístup⁽⁵⁵⁾. Vnútroštátny regulačný orgán okrem toho OTE uložil ceny za prístup k účastníckemu vedeniu (LLU), ktoré sú v súčasnosti najnižšie v EÚ.

- (142) Celkovo sa OTE uložili povinnosti týkajúce sa rôzneho nákladového účtovníctva a oddelenia účtovníctva s cieľom zabezpečiť, aby OTE ako bývalá monopolná spoločnosť nemala žiadne výhody, ktoré by mohli oslabiť alebo narušiť hospodársku súťaž na trhu⁽⁵⁶⁾.
- (143) Komisia ďalej poznamenáva, že od začatia konania vo veci formálneho zisťovania, vnútroštátny orgán prijal voči OTE aj množstvo *ex post* opatrení z dôvodu porušenia buď existujúceho regulačného rámca, alebo ustanovení zákona o hospodárskej súťaži⁽⁵⁷⁾.
- (144) Na základe všetkých uvedených úvah sa zdá, že existujúci sektorový regulačný rámec už vo veľkom rozsahu zabez-

pečuje, aby trh elektronickej komunikácie náležite fungoval a aby OTE nevznikli výhody vyplývajúce z jej predchádzajúceho monopolného postavenia, ktoré sa neradia rámcom a Komisia nezistila ani tretia strana nenaznačila v žiadnom prípade žiadne takéto kvantifikovateľné výhody.

c) Oslobodenie OTE od dane z reklamy

- (145) Tretia strana pri predložení pripomienok uviedla, že OTE je oslobodená od platenia dane z reklamy, ktorú ostatné spoločnosti platia za každý inzerát, ktorý uverejnia v ktoromkoľvek médiu. Komisia sa domnieva, že takéto opatrenia by sa v zásade mali preskúmať oddelene a nie v kontexte tohto konania. Komisia je presvedčená o tom, že oslobodenie v žiadnom prípade OTE neposkytlo výhody⁽⁵⁸⁾.

2. Záverečné poznámky

- (146) Z uvedeného vyplýva, že plánovaný príspevok gréckeho štátu na náklady SDOD OTE, pokiaľ neprekročí dodatočnú záťaž kladenú na OTE v dôsledku trvalého postavenia a vysokých miezd jej zamestnancov vypočítanú na 390 mil. EUR, je opatrením pomoci, ktoré sleduje cieľ spoločného záujmu potrebným a primeraným spôsobom bez nepriaznivého vplyvu na obchodné podmienky. Preto je zlučiteľné s článkom 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

VIII. ZÁVER

- (147) Malo by sa zdôrazniť, že toto rozhodnutie bolo vypracované na základe výslovného záväzku gréckych orgánov zrušiť zákon č. 3371/2005 v prípade, ak v deň prevodu ich 4 % akciového podielu v OTE do TAP-OTE hodnota takto prevádzaných akcií presiahne dodatočné náklady na SDOD OTE overené a prijaté Komisiou. Komisia na základe toho skonštatovala, že dodatočné náklady OTE na SDOD v dôsledku trvalého zamestnaneckého postavenia a vysokých stanovených miezd, ktoré majú jej zamestnanci, predstavujú 390,4 mil. EUR.

⁽⁵³⁾ Pozri rozhodnutia Komisie (bez pripomienok), vec EL/2006/0493: volanie z verejnej telefónnej siete poskytovanej z pevného miesta, vec EL/2006/0494: volanie z individuálnych verejných telefónnych sietí poskytovaných z pevného miesta a vec EL/2006/0495: tranzitné služby v oblasti pevnej verejnej telefónnej siete. http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/ellda/adopted_measures&vm=detailed&sb=Title

⁽⁵⁴⁾ Rozhodnutie Komisie (bez pripomienok) vo veci EL/2006/0372: veľkoobchodný širokopásmový prístup v Grécku.

⁽⁵⁵⁾ Rozhodnutie Komisie (bez pripomienok) vo veci EL/2006/0491: minimálny súbor prenajímaných liniek v Grécku.

⁽⁵⁶⁾ Podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES Komisia preskúmala aj uvedené rozhodnutia a nápravné opatrenia, ktoré regulačný orgán uložil OTE a nevyjadřila vážne obavy týkajúce sa ich zlučiteľnosti s právom Spoločenstva, a najmä s cieľmi uvedenými v článku 8 ods. 2 písm. b) rámcovej smernice, vrátane povinnosti vnútroštátnych regulačných orgánov zabezpečiť prostredníctvom ich rozhodovacích právomocí, „aby nenastala deformácia alebo obmedzenie súťaže v sektore elektronických komunikácií“.

⁽⁵⁷⁾ Regulačný orgán tak 29. novembra 2006 uložil OTE pokutu v celkovej výške 3 mil. EUR, z ktorej 1 000 000 EUR bolo za porušenie existujúceho regulačného rámca (predvýber nosičov) a 2 000 000 EUR za zneužitie dominantného postavenia (odmietnutie poskytnúť sieťový prístup, pákový efekt trhovej sily a zneužitie vzťahu hospodárskej závislosti). Napokon 2. marca 2007 v súvislosti s príkazom na začatie konania orgán vydal dva dočasné príkazy na základe žiadosti, ktorú podali mnohí alternatívni operátori, ktorým s OTE vyhrážala prerušením interkonektivity odvolaním sa na skutočnosť, že títo poskytovatelia údajne dlžia OTE značné sumy. Opatrenie OTE dočasne zakazuje prerušiť interkonektivitu až do rozhodnutia orgánu o tom, ako sa zistilo v kontexte konania na urovanie sporu, či nároky OTE boli v súlade so súčasným regulačným rámcom. Pozri tlačovú správu, ktorú vydala EETT 2. marca 2007.

⁽⁵⁸⁾ Ako potvrdili grécke orgány, hoci je pravda, že OTE v minulosti neplatila daň, bola vždy v rovnakom postavení ako jej konkurenti, pretože žiadny poskytovateľ telekomunikačných služieb nemusel podľa gréckeho zákona platiť daň. V súlade s článkom 19 ods. 2 zákona č. 1264/1982 boli verejné podniky a komunálne služby oslobodené od platenia dane z reklamy. V roku 2005 správny súd prvej inštancie (rozhodnutie č. 9564/2005) rozhodol, že pojmy „verejná služba“ a „komunálne služby“ uvedené v zákone č. 1264/2005 by sa mali vyložiť tak, že akýkoľvek licencovaný telekomunikačný operátor, ktorý poskytuje telekomunikačné služby, je oprávnený na oslobodenie od dane z reklamy bez ohľadu na jeho postavenie verejnej alebo súkromnej spoločnosti. V dôsledku toho oslobodenie OTE neznamenalo zvýhodnenie OTE voči jej konkurentom.

(148) Komisia sa na základe uvedeného záväzku domnieva, že oznámené opatrenie preskúmané v spojení s príslušnou judikatúrou, vrátane rozsudku vo veci *Combis*, možno považovať za pomoc. Záležitosť však nie je potrebné ďalej sledovať, pretože aj keď sa posudzuje ako pomoc, je v každom prípade zlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štvorpercentný akciový podiel v OTE, ktorý grécky štát plánuje previesť do TAP-OTE za predpokladu, že jeho hodnota v deň prevodu nepresiahne sumu 390,4 mil. EUR, predstavuje pomoc, ktorá je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy.

Ak by hodnota 4 % akciového podielu OTE, ktorý grécky štát plánuje previesť do TAP-OTE, v deň prevodu prekročila sumu 390,4 mil. EUR, Grécko prijme všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby TAP-OTE nedostal žiadnu sumu nad 390,4 mil. EUR.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V Bruseli 10. mája 2007

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie